Ἀριθ. 391 – Λεπτὰ εἴκοσι πέντε.

ΕΤΟΣ Η'

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΕ' Συνδρομὴ ἐτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. – Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἐτήσιαι – Γράφεται τῆς Διευθύνσεως Ὁδὸς Ἀγχίσμου 26 Ἰουνίου 1883

Ἡ καθολικὴ μυστικὴ

ΔΙΑ ΣΦΑΙΡΙΔΙΩΝ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ

ἐν Ἀφρικῇ.

[Ἐκλογικαὶ σκηναὶ ἐν ἔτει 2400].

Ἡ σκηνὴ ὑπόκειται ἐν Μαρόκῳ μετὰ πεντακόσια ἔτη.

Μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἡ Ἀγγλία θὰ βαρυνθῇ βεβαίως νὰ προστατεύῃ τοὺς μαροκίνους καὶ θὰ τοὺς καταστήσῃ τέλος ἐλευθέρους συνταγματικοὺς πολίτας, ἀπαλλάττουσα αὐτοὺς τοῦ Σιδὶ-Μοχαμέτ, ὡς ἀπήλλαξεν ἡ Γαλλία τοὺς ἀλγερίνους τοῦ Ἀβδὲλ-Καδέρ. Ἀφοῦ δέ, χάρις εἰς τὰς προόδους τοῦ πολιτισμοῦ, παύσωσιν οἱ κροκόδειλοι νὰ καταπίνωσι τοὺς περιηγητὰς καὶ οἱ ἀνθρωποφάγοι τῆς Καζόνδης νὰ τρωγαλίζωσι τοὺς ῥώθωνας τῶν ἱεραποστόλων· ἀφοῦ τῆς Σαχάρας ἡ ἔρημος παύσῃ θάπτουσα ὑπὸ τῶν ἄμμων της τὰ νέφη καμήλους καὶ ὁδοιπόρους, καὶ διαχαραχθῇ ὑπὸ σιδηροδρόμων καὶ διωρύγων καὶ δενδροφύτων περιπάτων· ἀφοῦ οἱ ἀφρικανοὶ αἰσθανθῶσι τοῦ συκοφύλλου τὴν ἀνάγκην καὶ ἀποκτήσωσιν ἐμπορεῖα συρμοῦ, καὶ κουρεῖα, καὶ γαλλικὸν θέατρον καὶ λαχειοφόρους ὁμολογίας, θ' ἀποκτήσωσι βεβαίως καὶ καθολικὴν ψηφοφορίαν—ἣν, εἰς τὸ πεῖσμα τῶν Τόρεων, θὰ ἔχῃ τότε καὶ ἡ Ἀγγλία — θὰ ἔχωσι σύνταγμα, καὶ ἐκλογάς, καὶ κομματάρχας, καὶ ὑποψηφίους πολλούς, καὶ ἐκλογεῖς ἔτι πλείονας, καὶ ἐκλογικοὺς συλλόγους, καὶ καθημερινὰς ἐφημερίδας.

Ἡ εὐδαίμων αὕτη διὰ τὴν μελαψὴν ἀνθρωπότητα ἐποχή, ὁ χρυσοῦς οὗτος αἰὼν τῶν ἀφρικανῶν θὰ ἐπέλθῃ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα μετὰ πεντακόσια ἔτη. Ἴσως ἐπιστῇ καὶ ταχύτερον, διότι—μὰ τὸν φωνογράφον, καὶ τὸ ἠλεκτρικὸν κλειδοκύμβαλον, καὶ τὰ τεχνητὰ ὠά, καὶ τὸ τουρκικὸν σύνταγμα—τίς δύναται πλέον σήμερον νὰ προϋπολογίσῃ τὰς προόδους τῆς παραδόξου γηίνης μυρμηκοφωλεᾶς, ἥτις καλεῖται ἀνθρωπότης! Ἡμεῖς ὅμως εἴμεθα μέτριοι, καὶ δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ ὀνομάσωσιν ἡμᾶς θερμοκεφάλους, ὅσοι μετὰ πεντακόσια ἔτη ἀναγνώσωσι τὰς σειρὰς ταύτας ἀφρικανοὶ συνταγματικοὶ πολῖται.

Διὰ τοῦτο αἴρομεν τὴν αὐλαίαν τοῦ μέλλοντος ἐν Μαρόκῳ μετὰ πεντακόσια ἔτη, καὶ καλοῦμεν τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας νὰ παρακολουθήσωσιν ἡμᾶς ἐκεῖσε διὰ τῶν αἰώνων.

—

Οἱ μαροκῖνοι ἐκλέγουσι μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας τοὺς δημοτικοὺς αὐτῶν ἄρχοντας, ἤτοι τοὺς δημάρχους, δημοτικοὺς παρέδρους καὶ δημοτικοὺς αὐτῶν συμβούλους.

Οἱ οὐλεμάδες αὐτῶν, ἤτοι οἱ σοφοί, οἱ ἀποτελοῦντες τὸ νομικὸν τοῦ κράτους συμβούλιον, ἀναδιφήσαντες τὴν ἱστορίαν τοῦ πολιτικοῦ δικαίου, ἀνεκάλυψαν ὅτι τελειότατος ἐκλογικὸς ὀργανισμὸς ἦτο ὁ κρατῶν πάλαι ποτὲ ἐν τῷ ἑλληνικῷ βασιλείῳ, καὶ μετεφύτευσαν αὐτὸν ἤδη πρὸ πολλοῦ ἐν Μαρόκῳ μετὰ μικρῶν τινων καὶ ἀσημάντων βελτιώσεων, ἃς ὑπηγόρευσεν εἰς αὐτοὺς ἡ πρόοδος τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης.

Οὕτω λοιπὸν πάντες οἱ συνταγματικοὶ μαροκῖνοι πολῖται εἶνε ἐκλογεῖς συγχρόνως καὶ ἐκλέξιμοι· τὰ δὲ ὀνόματά των, ἀνακαθαρθέντα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, φέρονται τυπωμένα ἐπὶ καινουργῶν ἐκλογικῶν καταλόγων, ὧν ἡ ἐνδελεχὴς μελέτη ἀσχολεῖ ἀπὸ μηνὸς ἤδη τοὺς πολυαρίθμους ὑποψηφίους, καὶ ἰδίως τοὺς ὑποψηφίους δημάρχους, ἀνακηρυχθέντας ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους κατήδων, κατὰ τὰ νενομισμένα. Φαίνεται δέ, ὅτι δὲν εἶνε πολὺ κακὰ συντεταγμένοι οἱ κατάλογοι οὗτοι, διότι ἄλλοι μὲν τῶν ὑποψηφίων εὑρίσκουσιν αὐτοὺς ἐλλιπεῖς, ἄλλοι δὲ τοὐναντίον ἀφθονοῦντας ἀνυπάρκτων ὀνομάτων. Τοῦ ζητήματος τούτου ἐπελήφθη ἐγκαίρως καὶ ἡ μαροκίνη δημοσιογραφία, ἀλλὰ διεφώνησε καὶ αὐτή, ὡς διαφωνοῦσιν οἱ ὑποψήφιοι. Ὅπως δήποτε οἱ κατάλογοι εἶνε ὁριστικοί, οἱ δὲ διαφωνοῦντες ὑποψήφιοι ὁμοφωνοῦσι κατὰ τοῦτο πάντες, ὅτι πρέπει νὰ καρπωθῶσιν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον ἐκ τοῦ περιεχομένου των.

Ἡ βαθύσοφος αὕτη σκέψις ἐπικρατεῖ τῆς ἑπομένης σκηνῆς, τελουμένης ἑσπέραν τινὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Χαλὲμ-αλ-Ταρίφ, ἑνὸς τῶν ἰσχυροτέρων ὑποψηφίων δημάρχων τῆς Ταγγέρης.

—

Οὐχὶ πλέον ἐπὶ χαμηλῶν διβανίων περιθεόντων τὴν αἴθουσαν — ὡς θὰ ἐγίνετο σήμερον

ἐν Μαρόκῳ,—ἀλλ' ἐπὶ στερεῶν καὶ κομψῶν ἀγγλικῶν καθεδρῶν,—ὡς θὰ γίνεται βεβαίως αὐτόθι μετὰ πεντακόσια ἔτη — κάθηται σοβαρὸς ὅμιλος κομματαρχῶν, ποικίλων τὴν ἀναβολὴν καὶ τὴν ὄψιν. Δὲν εὐωδιάζουσι βεβαίως ὅλοι οὐδ' ἐνίφθησαν πάντες τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Ἀλλ' εἶνε ὅμως ἄνθρωποι ἰσχυροὶ παρὰ τῷ λαῷ, ἔχουσιν ἐπιρροὴν μεγάλην, γνωρίζουσιν *ὅλον τὸν κόσμον*, καὶ ὁ ὑποψήφιος Χαλὲμ ἔχει πρὸς αὐτοὺς μεγάλην ὑπόληψιν, πολὺ μεγαλειτέραν ἢ ὅσην ἔχουσιν οὗτοι πρὸς ἀλλήλους.

Εἷς ἐξ αὐτῶν, ὁ μόνος δυνάμενος ν' ἀναγινώσκῃ ἀπροσκόπτως, ἀπαγγέλλει ἀπὸ τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου τὰ ὀνόματα τῶν ψηφοφόρων, καὶ οἱ κομματάρχαι κρατοῦσι δῆθεν σημειώσεις (δι' ὅσων ἕκαστος γνωρίζει γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου), καὶ ὁ ὑποψήφιος μειδιᾷ ἐξ εὐχαριστήσεως.

— Ἀϐδαλὰ-ϐὲν-Ραμάν! φωνεῖ ὁ γραμματεύς, καὶ προσθέτει ἀμέσως:

— Ἀφῆστέ τον αὐτὸν ἐπάνω μου· εἶνε δικός μου ἄνθρωπος. Ἐκάμαμε μαζὺ τρία χρόνια φυλακή.

— Ἀϐδὲρ-Γεζίτ!

— Ὁ λοκαντιέρης; Εἶνε κουμπάρος μου· τὸν πέρνω ἐγώ, λέγει σοβαρῶς ὁ κομματάρχης Χασάν.

— Ἀϐα-ἠλ-Μουλεύ!

— Ὁ ἀμαξᾶς τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου! ἀναφωνεῖ ὁ Γιουσὲφ-Μουχαδή, μικρὸς κομματαρχίσκος, περιφερόμενος ἐν τῇ αἰθούσῃ διὰ κλονουμένου βήματος, μεθύων καὶ παραπαίων, καπνίζων δὲ *ποῦρον* μεγαλοπρεπές, ὅπερ ἐξῆλθε πρὸ μικροῦ τῆς σιγαροθήκης τοῦ ὑποψηφίου. Αὐτὸν ἐγὼ τὸν κάμνω καλά. Εἶνε συγγενής μου.

— Συγγενής σου; καὶ ἀπὸ ποῦ; ἐρωτᾷ ὑπομειδιῶν ὁ σοβαρὸς Χασάν.

— Ἀπὸ ποῦ; Καὶ δὲν εἶνε δεύτερος ἐξάδελφος τῆς γυναικαδέλφης μου;

— Σωστό! σωστό! λέγει ἀποφθεγματικῶς ὁ ἀναγινώσκων τὸν κατάλογον, καὶ ὁ ὅμιλος ἐπινεύει.

— Ἀϐοὺλ-ϐὲν-Χακήμ!

— Αὐτὸν μὴ τὸν λογαριάζετε. Δὲν εἶνε δικός μας! παρατηρεῖ κομματάρχης ὑψηλὸς καὶ ἰσχνός, ῥικνὸς τὴν ὄψιν καὶ πιναρὸς τὸν πώγωνα, προδήλως δὲ ἀπαισιόδοξος τὸν χαρακτῆρα.

— Ἠμποροῦμεν ὅμως νὰ τὸν πάρωμεν, διακόπτει ὁ σοβαρὸς Χασάν, ἂν τοῦ τάξωμεν καμμίαν ἐπιστασίαν εἰς τὸν φόρον.

— Νὰ τοῦ τὴν τάξωμεν! λέγει ὁ ὑποψήφιος, καὶ τὸ ἦθος τῆς μορφῆς του παρῳδεῖ τὸ ἦθος τοῦ Κάτωνος, φωνοῦντος: **Delenda est Carthago.**

— Τοῦ κάκου ἀφέντη! παρεμβαίνει λέγων αὐτάρκης ὁ ὑπηρέτης τῆς οἰκίας—ἐκλογεὺς καὶ αὐτὸς καὶ κομματάρχης μάλιστα θεωρούμενος—εἰσερχόμενος τὴν στιγμὴν ἐκείνην καὶ περιφέρων ἐπὶ δίσκου τὸν καφὲν εἰς τοὺς περικαθημένους. Τοῦ κάκου! Αὐτὸς εἶνε βαφτισμένος Ἐδρὶς-Μωχαμέτ.

Ἀναγκαῖον ἐνταῦθα νὰ σημειωθῇ, ὅτι Ἐδρὶς-Μωχαμὲτ εἶνε ὁ ἰσχυρότερος τῶν ἀντιπάλων τοῦ Χαλὲμ-αλ-Ταρίφ.

— Τότε ἂς πάῃ νὰ εἶνε! λέγει ἕτερος τῶν παρεσώτων. Δὲν μᾶς μέλει! Ὁ Ἐδρὶς δὲν βγαίνει ποῦ δὲν βγαίνει· ἂς πάρῃ κ' ἕνα κουκὶ παραπάνω!..

— Ὄχι δά,... διατί; ὑπολαμϐάνει ὁ ὑποψήφιος. Ἂν ἠμποροῦμεν νὰ τὸν κερδήσωμεν... μὲ καμμίαν θυσίαν...

— Θὰ σᾶς ὁμιλήσω ἰδιαιτέρως δι' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, ἀπαντᾷ ὁ σοβαρὸς πάντοτε Χασάν, καμμύων ἐκφραστικῶς τὸν δεξιόν του ὀφθαλμόν.

— Καλὰ δουλεύει τοῦ Χασὰν ἡ φάμπρικα, λέγει ταπεινῇ τῇ φωνῇ ὁ ἀναγνώστης εἰς τὸν παρακαθήμενον.

— Αὐτός, παιδί μου, εἶνε μάννα!.. ἀπαντᾷ ἐκεῖνος. Νὰ τελειώσ' ἡ ἐκλογή, καὶ θἄϐγῃ πάλιν μὲ κανένα καινούριο σπίτι.

— Κ' ἐμᾶς μᾶς περνοῦν μὲ εἰκοσιπεντάρικα, 'σὰν νὰ εἴμαστε σπουργίτια...

Ἐπιλέγει μελαγχολικῶς ἀναστενάζων ὁ ἀναγνώστης, καὶ ἐξακολουθεῖ τὴν ἀνάγνωσιν.

— Ἀλῆ-ελ-Μουσά!

— Θεὸς σχωρέσῃ τον! φωνεῖ ὁ μικρὸς Μωχαδή, περιφερόμενος πάντοτε καὶ καπνίζων τὸ ποῦρόν του. Αὐτὸς 'σκοτώθηκε 'ς ταῖς περσιναῖς ἐκλογαίς. Ἀκόμη τὸν ἔχουν αὐτοῦ μέσα;

— Δὲν πειράζει! παίρνει ἄλλος τὼνομά του, παρατηρεῖ ἠρέμα ὁ Χασάν.

— Δὲν σοῦλεγα πῶς εἶνε μάννα; ψιθυρίζει καὶ πάλιν εἰς τὸν ἀναγνώστην ὁ γείτων του.

Καὶ ἡ ἀνάγνωσις ἐξακολουθεῖ.

Οἱ ἐκλογεῖς κοσκινίζονται, διαλέγονται, καταγράφονται, διατιμῶνται ὡς ἐμπορεύματα, καὶ ἡ μορφὴ τοῦ ὑποψηφίου Χαλὲμ-αλ-Ταρὶφ ἀκτινοϐολεῖ ἐκ χαρᾶς.

Ἀφαιρεῖ, ἐπὶ τὸ ἐμπορικώτερον, τεσσαράκοντα τοῖς ἑκατὸν φύραν ἐκ τῶν καταγραφέντων εἰς τὰ δελτία τῶν κομματαρχῶν του, κ' εὑρίσκει τὸ ὑπόλοιπον πρόσϐαρον πάντοτε καὶ περισσεῦον.

Ἡ σκηνὴ παρατείνεται πέραν τοῦ μεσονυκτίου, τοιαύτη ὁποία ἤρχισε· τελειώνει δὲ διὰ περιέργου χαιρετισμοῦ ἀνταλλασσομένου μεταξὺ τοῦ ὑποψηφίου καὶ τῶν κομματαρχῶν του. Οὗτος μὲν πρὸ πάσης χειραψίας ἐξάγει τὴν χεῖρα ἐκ τοῦ θυλακίου του, ἕκαστος δὲ τῶν ἀπερχομένων εἰσάγει μετὰ τὴν χειραψίαν τὴν χεῖρά του εἰς τὸ ἰδικόν του θυλάκιον.

Καὶ ὁ συμϐολικὸς οὗτος ἀποχαιρετισμὸς ἐπαναλαμϐάνεται εἰκοσάκις.

Τέλος ἀπέρχονται πάντες, καὶ ὁ ὑποψήφιος μένει μόνος μετὰ τοῦ Χασάν.

—

Καθ' ὁδόν.

— Τὰ εἶδές τα; λέγει μαδῶν τὸν πώγωνά του ὁ ἀπαισιόδοξος Γιακούπ· πάλιν μυστικὰ ἔχει ὁ Χασάν.

— Ἀμ' τὰ ξεύρομε δὰ τὰ μυστικά του...

— Καὶ πῶς τὰ 'ξεύρομε, τί βγαίνει; Αὐτὸς τραϐάει τὸν παρᾷ, κ' ἐμεῖς μετροῦμε τοὺς πόντους...

— Οὔφ, καϋμένε Γιακούπ, ὅλο πήτταις ὀνειρεύεσαι...

— Καὶ δὲν τρώγω οὐδὲ σιμίτι. Αὐτὴ εἶνε ἡ γλύκα.

— Ῥώτησ' τὸν Χασάν, ὑπολαμϐάνει παρεμβαίνων ὁ μικρὸς Μωχαδή, νὰ σοῦ δώσῃ τὴ ῥετσέτα τῆς πήττας.

— Αὐτός, παιδί μου, λέγει ἄλλος, τὴν ῥετσέτα του τὴν φυλάει μυστική· τὴν ἔχει κληρονομιὰ ἀπὸ τὸν πατέρα του, καὶ δὲν 'τρελλάθηκε νὰ μᾶς μάθῃ τὴν τέχνη. Εἶνε μάστορης ποῦ δὲ βγάζει καλφάδες.

— Μὰ τότε τὸ λοιπὸν εἴμας 'ἐμεῖς κουτάϐια;

— Τόρα τὼνοιωσες; φωνεῖ ἀγρίως καὶ μαδᾷ ἔτι βιαιότερον τὸν πώγωνά του ὁ Γιακούπ. Τόρα τὼνοιωσες; Ἂν εἴχαμε ἐμεῖς ἑνὸς δραμιοῦ μυαλὸ καὶ δυὸ δραμιῶν φιλοτιμία, θὰ μαζευώμαστε πρῶτα ὥμορφά 'μορφα μεταξύ μας, νὰ συνεννοηθοῦμε... καὶ θὰ πηγαίναμε ὕστερα 'στοῦ Κὺρ Χαλέμ, νὰ τοῦ 'ποῦμε παστρικά...

— Τί πρᾶμμα; ὑπολαμϐάνει τις τῶν ἑταίρων, ϐλέπων διστάζοντα τὸν Γιακούπ.

— Τί πρᾶμμα; ἀπαντᾷ οὗτος, ἀφοῦ ἐπὶ στιγμὴν ἐσκέφθη, ὅτι οἱ δισταγμοί του ἦσαν ἐντελῶς ἀνόητοι· τί πρᾶμμα; ὅτι θέλομε κ' ἐμεῖς μέταλλο! νά, τί πρᾶμμα!

— Δὲν εἶνε 'ντροπή, καϋμένε;

— Ἂν μᾶς πάρῃ ἡ 'ντροπή, φοροῦμε κόσκινα, ἀπαντᾷ ἄλλος, ἐνῷ ὁ Γιακούπ, ἀπαθεστάτην ἔχων τὴν λογικήν του, καίτοι ἀγανακτεῖ ἡ καρδία του, ἐπιφέρει:

— Γιατί 'ντροπή, κὺρ Χακήμ; Ἂν ὁ Χασὰν πουλεῖ κωλοφωτιαὶς γιὰ φανάρια, δὲν ἔχομε τάχα κ' ἐμεῖς κωλοφωτιαὶς γιὰ πούλημα;

— Ἄλλο τίποτε, ἀπαντᾷ ὁ προλαλήσας. Κι' ἂν δὲν ταῖς πουλήσωμε τόρα, ποῦ ἀνοιξε τὸ παζάρι, δὲν εἰξεύρω τί διάϐολο θὰ ταῖς κάμωμε.

— Ἀκοῦστε, ϐρέ, παιδιά, νὰ σᾶς 'πῶ! λέγει ὁ Γιακούπ, ἀπαράλλακτα ὡς ἔλεγέ ποτε ὁ Δημοσθένης πρὸς τοὺς ἀθηναίους: *δεηθῆναι πάντων ὑμῶν βούλομαι, τοὺς λογισμοὺς ἀκοῦσαί μου διὰ βραχέων.* Ὁ κὺρ Χαλὲμ φυσᾷ.

— Καὶ παραφυσᾷ! φωνεῖ ὁ χορὸς τῶν περιεστώτων.

— Δὲν τοῦ φτάνει τόρα ὁ παρᾶς, θέλει καὶ δόξα.

— Τὴν θέλει! φωνεῖ ὁ χορός.

— Ἐμεῖς ἔχομε δόξα γιὰ πούλημα, αὐτὸς ἔχει παρᾶ γιὰ δόσιμο· τὸ λοιπόν... τράμπα!

— Τράμπα! φωνεῖ ὁ χορός.

— Κι' ἂν κάμῃ τὸν κουφό; λέγει δειλῶς ὁ μικρὸς Μωχαδή.

— Κάνουμε κ' ἐμεῖς τὸ στραϐό, ἀπαντᾷ ἀποφθεγματικῶς ὁ Γιακούπ.

— Κι' ὁ λόγος μας, ποῦ τοῦ δώσαμε;

— Ἂς τὸν φυλάξῃ νὰ παίξῃ στὴν ὕψωσι, λέγει διαῤῥηγνύμενος εἰς γέλωτα ἄλλος τῶν ἑταίρων, πάλαι μέν ποτε περιάκτης πετρελαίου καὶ θρυαλλίδων, νῦν δὲ μεσίτης ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ τῆς Ταγγέρης καὶ κομματάρχης **in partibus... absentium.**

— Ὄχι δά, καϋμένε! ὑπολαμϐάνει ὁ Χακήμ· αὐτὸ δὲν εἶνε τίμιο πρᾶγμα.

— Κολοκύθια! ἀπαντᾷ ὁ Γιακούπ· θέλεις καὶ τιμὴ καὶ παρᾶ, τοῦ λόγου σου; καὶ τὴ σούϐλα ἄκαη καὶ τ' ἀρνὶ ψημένο; Ὅταν τὰ βρῇς μαζύ, μοῦ δίνεις εἴδησι.

— Γειά σου μωρὲ Γιακούπ! ἐσὺ θὰ γείνῃς σπουδαῖος ἄνθρωπος μιὰ μέρα, φωνεῖ ἔνθους ὁ πρώην θρυαλλιδοπώλης.

— Τὸ λοιπόν, ἐπαναλαμϐάνει λέγων ὁ μαροκῖνος Δημοσθένης, ὅσοι μὲ καταλάϐατε, καὶ θαρῶ πῶς μὲ καταλάϐατε ὅλοι, γιατί ὅλοι ἔχετε ἡλικία,... αὔριο βράδυ 'ς τοῦ Μπενὶ-Ἀλλὰχ τὴν ταϐέρνα! Σύμφωνοι;

— Σύμφωνοι! ἀπαντῶσι πάντες σχεδὸν οἱ συνοδοιπόροι, καὶ ἀφανίζονται ἐν τῷ σκότει τῶν στενῶν ἀτραπῶν τῆς πόλεως.

—

Ἐντὸς μικρᾶς αἰθούσης, κομψῶς ἠυτρεπισμένης, κάθηνται καπνίζοντες τρεῖς *οἰκοκυραῖοι* τῆς Ταγγέρης. Βίᾳ τοῦ ἐκπολιτιστικοῦ ἀνέμου ὅστις ἐπέπνευσε τὸ Μαρόκον, οἱ ἀγαθοὶ οὗτοι ἀστοὶ κάθηνται σταυροποδητὶ ἐπὶ εὐρέος καὶ ἀναπαυτικοῦ σοφᾶ, ῥοφῶσι σοϐαροὶ τὸν ναργιλέν των, καὶ ὁμιλοῦσιν ἀπαθῶς καὶ ϐραδέως, ὡς γνήσιοι ἀφρικανοὶ πολῖται καὶ τοῦ Μωάμεθ λάτρεις, πιστοὶ διαμένοντες εἰς τὸ πάτριον θρήσκευμα, μ' ὅλους τοὺς ἄγγλους ἱεραποστόλους.

Ἀνήκουσιν, ὡς προείπομεν, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὴν τάξιν τῶν οἰκοκυραίων, τῶν ἀνθρώπων δηλ. ἐκείνων, οἵτινες ἐνδιαφέρονται κυρίως ὑπὲρ τῆς τάξεως, τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς καλῆς διοικήσεως.

Εἷς ἐξ αὐτῶν εἶνε ϐιομήχανος, ὁ ἄλλος ἔμπορος, καὶ ὁ τρίτος ὑπάλληλος τοῦ μεταξὺ Ταγγέρης καὶ Ἀλγερίου σιδηροδρόμου. Φίλοι ἐκ παίδων καὶ παλαιοὶ συμμαθηταί, εἶνε πάντες σχεδὸν σύμφωνοι ὁσάκις συζητοῦσι περὶ πραγμάτων ἀσχέτων πρὸς τὰ ἀτομικά των συμφέροντα. Φρονοῦσι καὶ οἱ τρεῖς, ὅτι ἡ ἀγαθὴ τοῦ δήμου των διοίκησις εἶνε πρᾶγμα ἐπιθυμητόν, ὅτι ἡ χρηστότης τῶν δημοτικῶν ὑ-

παλλήλων εἶνε πρᾶγμα εὐκταῖον, ὅτι ἀνάγκη ἐν παντὶ πατριωτισμοῦ, τιμιότητος, χρηστότητος, ἱκανότητος, καὶ πολλῶν ἔτι ἄλλων — οτήτων. Προκειμένου περὶ τῶν ἀφῃρημένων τούτων πραγμάτων οὐδέποτε διεφώνησαν κατ' ἀρχὴν οἱ καλοὶ οὗτοι φίλοι. Ἀλλ' ἡ τρυφερά των αὕτη ὁμοφωνία διασπᾶται δυστυχῶς ἐνίοτε, ὁσάκις πρόκειται περὶ πραγμάτων συγκεκριμένων, πολὺ δὲ περισσότερον ὁσάκις, ὡς συνήθως, ἐνσαρκοῦνται εἰς πρόσωπα τὰ συγκεκριμένα πράγματα.

Τοῦτο ἀκριβῶς συμβαίνει καθ' ἣν στιγμὴν εἰσάγομεν τὸν ἀναγνώστην εἰς τὴν σοβαρὰν αὐτῶν συνδιάσκεψιν.

— Νὰ σοῦ εἰπῶ, ἀδελφέ, λέγει ὁ ὑπάλληλος πρὸς τὸν βιομήχανον· ἐγὼ χρεωστῶ τὴν θέσιν μου εἰς τὸν Ἑδρίς. Μ' ἔσωσεν ἀπὸ τὴν δυστυχίαν, μοῦ ἔδωκε ψωμί, μ' ἔκαμε καὶ κουμπάρον. Ἐννοεῖς ὅτι θὰ ἦτον μαύρη ἀχαριστία νὰ μὴ τοῦ δώσω ψῆφον! Ἀφίνω ὅτι τὸ παιδί μου θὰ ἦτον ἀκόμη στρατιώτης, ἂν δὲν εἶχα τὴν προστασίαν του.

— Ὅλ' αὐτὰ δὲν θὰ 'ποῦν, ὅτι εἶνε καλὸς καὶ διὰ δήμαρχος. Ἀγάπα τον ὅσο θέλεις, ἔχε τον εἰς τὴν προσευχήν σου, στέλνε του κάνένα καλάθι σταφύλια ἀπὸ τ' ἀμπέλι σου... καλὰ καὶ ἅγια! ἀλλ' ὅποιος εἶνε καλὸς φίλος δὲν θὰ 'πῇ πῶς εἶνε καὶ καλὸς δήμαρχος. Ἐσὺ εἶσαι ὁ καλλίτερος φίλος μου· πρέπει λοιπὸν νὰ σὲ κάμω καὶ δήμαρχον;

— Αὐτὰ εἶνε ἀστειότητες.

— Βέβαια εἶνε ἀστειότητες. Μήπως δὲν εἶνε ἀστειότης νὰ μοῦ λέγῃς ὅτι θὰ ψηφοφορήσῃς τὸν Ἑδρὶς διότι τὸν ἔχεις κουμπάρον;

— Καὶ σὺ τάχα διατί ψηφοφορεῖς τὸν Ὁμέρ, σὲ παρακαλῶ;

—Διότι εἶνε ἄνθρωπος τίμιος καὶ πλούσιος, καὶ 'ξεύρω πῶς δὲν θὰ κλέψῃ τὰ χρήματα τοῦ δήμου.

— Θὰ τὰ κλέψουν ἄλλοι τριγύρω του, ποῦ εἶνε χειρότερον. Καλλίτερα μιὰ βδέλλα χονδρή, παρὰ ἑκατὸν μικραῖς. Κεφάλι, ἔχει κεφάλι;

— Ἔξη ἀριθμὸ καπέλλο φορεῖ! λέγει παρεμβαίνων ὁ ἔμπορος.

— Τοῦ λόγου σου τὸ ξεύρω πῶς δὲν σ' ἀρέσει, ἀπαντᾷ ὁ βιομήχανος, ἀξιότιμος φανοποιὸς καὶ μεσίτης οἰκοπέδων κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς αὐτοῦ. Σὺ θέλεις τὸν Χαλέμ, διότι...

— Διότι εἶνε ὁ καλλίτερος ἀπ' ὅλους.

— Ὁ καλλίτερος διὰ σένα· τὸ παραδέχομαι. Σοῦ ἔβαλε κεφάλαια καὶ ἄνοιξες τὸ κατάστημά σου· εἶνε φυσικόν...

— Τοῦ τὰ πλήρωσα μὲ τὸν τόκον, σὰν ἐγγλέζος.

— Τὰ πλήρωσες ὅταν εἶχες, καὶ αὐτὸς σοῦ τἄδωκε ὅταν δὲν εἶχες, ὑπολαμβάνει ὁ σιδηροδρομικὸς ὑπάλληλος. Δὲν ἠμπορεῖς νὰ 'πῇς ὅτι δὲν τοῦ ἔχεις ὑποχρέωσιν.

— Ὑποχρέωσιν τοῦ ἔχω, ἀλλὰ δὲν τοῦ δίδω δι' αὐτὸ τὴν ψῆφόν μου. Τὸν θέλω διότι εἶνε ἄνθρωπος ἱκανός, εἶδε ξένον κόσμον, κ' ἐσπούδασε καὶ δύο χρόνια 's τὸ Παρίσι τὰ δημοτικά.

— Πῆρε καὶ δίπλωμα;

— Μπορεῖ· δὲν ἠξεύρω..., ἀπαντᾷ σοβαρῶς ὁ ἔμπορος, ἀλλὰ τὴν σοβαρότητά του ταράττει δυσαρέστως ὁ ἄσβεστος γέλως ὃν προκαλεῖ ἡ ἀπάντησίς του.

— Τί γελᾶτε; ἐρωτᾷ πειραχθείς. Ἀστεῖον σᾶς φαίνεται πρᾶγμα ποῦ δὲν 'ξεύρετε;

— Μὴ τὸ 'ματαπῇς αὐτό, Χαλήμ, ἀπαντᾷ ὁ φανοποιός· ὅπου τὸ 'πῇς θὰ σὲ γελάσουν.

— Ξεύρετε τί βλέπω ἐγώ; παρατηρεῖ ὁ ὑπάλληλος. Ὅλη ἡ ὁμιλία μας θὰ πάῃ τοῦ κάκου. Δὲν θὰ συμφωνήσωμεν. Εἴμεθα καὶ οἱ τρεῖς δεμένοι... καὶ κάνεις δὲν ἠμπορεῖ νὰ λύσῃ τὸν ἄλλον...

— Καὶ τί ἀνάγκην ἔχομεν, σὲ παρακαλῶ; ἐρωτᾷ ὁ ἔμπορος. Ἀνεξάρτητοι ἄνθρωποι εἴμεθα· ἐμποροῦμεν, νομίζω, νὰ σκεφθοῦμεν...

Καὶ ἐξακολουθοῦσιν ἀληθῶς συσκεπτόμενοι οἱ τρεῖς ἐκεῖνοι ἀνεξάρτητοι οἰκοκυραῖοι. Ἀλλ' ἡ σύσκεψις αὐτῶν, στρεφομένη ἐντὸς τοῦ κύκλου, ὃν ἀμυδρῶς διεγράψαμεν, εἰς οὐδὲν ἀποβαίνει ἄλλο ἀποτέλεσμα, ἢ εἰς τὸ παράδοξον τοῦτο: ν' ἀπόσχωσι καὶ οἱ τρεῖς τῆς ψηφοφορίας.

Ἀφοῦ μάτην ἕκαστος προσεπάθησε ν' ἀναδείξῃ τὰ προτερήματα τοῦ ὑποψηφίου του ὑπέρτερα τῶν ἄλλων, ἐτράπησαν τὴν ἐναντίαν ὁδόν, καὶ ἤρξαντο συζητοῦντες τὰ ἐλαττώματά των· ἡ δὲ κακολογία ἤγαγε τέλος τοὺς συνταγματικοὺς ἐκείνους πολίτας εἰς σημεῖον ὁμοφωνίας. Μὴ κατορθώσαντες νὰ ὑπερβάλωσιν ἀλλήλους πλειοδοτοῦντες, ἔφθασαν κατ' ἀνάγκην εἰς τὸ ἀνυπέρβλητον τῆς μειοδοσίας ὅριον... — τὸ μηδέν.

— Πάρ' τὸν ἕνα κτύπα τὸν ἄλλον! καθὼς βλέπω, εἶπεν ὁ ἔμπορος, σφραγίζων τὴν συνδιάσκεψιν.

— Ἔπειτα, ἀδελφέ, προσέθηκε μετά τινος μελαγχολίας ὁ φανοποιός, δὲν συλλογίζεσθε καὶ ταῖς ἑκατὸν πενῆντα κάλπαις; Βάλε 'βγάλε τό χέρι μας, θὰ πιασθοῦμε ὡς τὰ ὕστερα. Ἂς μᾶς λείψῃ 'φέτος αὐτὴ ἡ διασκέδασις.

— Ἂς μᾶς λείψῃ!

—

«*Τὸ ὡραῖον, τερπνὸν καὶ ὑψηλὸν θέαμα τῆς ἐκλογικῆς πάλης,*» ὡς γράφει καθημερινή τις ἐφημερὶς τῆς Ταγγέρης, προσεγγίζει. «*Ἡ ἡμέρα τῆς ἐξασκήσεως τοῦ ἱερωτάτου καὶ πολυτιμοτάτου δικαιώματος τοῦ συνταγματικοῦ πολίτου*», ὡς γράφει ἄλλη, «*ἐπέστη*».

Μετὰ δύο ἡμέρας ἀνοίγουσιν αἱ κάλπαι τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ὑποψηφίων δημάρχων, δημαρχικῶν παρέδρων καὶ δημοτικῶν συμβούλων τοῦ δήμου Ταγγερίων, καὶ οἱ δημόται πάντες, κατηχούμενοι καὶ μὴ κατηχούμενοι, καλοῦνται νὰ ἐκλέξωσι τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν τοὺς δημοτικούς.

Τὴν φοβερὰν αὐτὴν καλποστοιχίαν ἀδύνατον ὑπῆρξε νὰ περιλάβωσι τὰ δημοτικὰ σχολεῖα καὶ οἱ ναοὶ τῆς πόλεως· διότι ἀμφοτέρων ἡ χωρητικότης εἶχεν ὑπολογισθῆ ἀνάλογος τῶν εὐλαβῶν ἀστῶν καὶ τῶν φιλομαθῶν παίδων τῆς Ταγγέρης, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν φιλοδόξων πολιτῶν της, ὧν ηὔξησε μεγάλως τὸν ἀριθμὸν τὸ νέον φιλελεύθερον πολίτευμα τοῦ Μαρόκου. Κατεσκευάσθησαν λοιπὸν ἐπὶ τούτῳ εὐρύχωρα καὶ μεγάλα παραπήγματα, ὅπου παρετάχθησαν μὲν ἤδη αἱ κάλπαι τῶν ὑποψηφίων, δὲν κινδυνεύουσι δὲ νὰ πάθωσιν ἀσφυξίαν οἱ μέλλοντες νὰ σωρευθῶσιν ἐντὸς αὐτῶν ἀντιπρόσωποί των, σφαιριδιοδόται, ἐφορευτικαὶ ἐπιτροπαί, καὶ ἄλλοι ὑπάλληλοι, καθ' ἃ ἐγνωμοδότησεν ἁρμοδίως τὸ ἰατροσυνέδριον, ἀφοῦ, ἐννοεῖται, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐν Ταγγέρῃ γίνεται μείζων ἔτι κατανάλωσις σκορόδων ἢ σάπωνος.

Πᾶσα τοίχου γωνία φέρει ἀπὸ ἡμερῶν ἤδη προσκεκολλημένα ποικιλόχροα καὶ πολύμορφα χαρτία, ἐφ' ὧν ἀποτυποῦνται διὰ γραμμάτων μικρῶν ἢ μεγάλων — ἀναλόγως τῆς πεποιθήσεως ἢ τῆς μετριοφροσύνης ἑκάστου — τὰ ὀνόματα τῶν ὑποψηφίων, συνοδευόμενα ἐνίοτε διὰ συντόμου σημειώσεως τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῶν προσόντων αὐτῶν. Οἱ ὑποψήφιοι ἀποτείνονται προδήλως διὰ τῶν θεατρικῶν τούτων προγραμμάτων εἰς τοὺς γινώσκοντας γράμματα συνδημότας των· λησμονοῦσι δὲ ὅτι τὰ σχολεῖα τῆς πόλεως ἀπεδείχθησαν χωροῦντα μαθητὰς ὀλιγωτέρους τῶν ὑποψηφίων.

Πάντα τῆς πρωτευούσης τὰ οἰνοπωλεῖα καὶ ὀψοπωλεῖα, — καὶ αὐτὰ ἔτι τὰ ὕπαιθρα πολλάκις ὀπτανεῖα, ὅθεν ἀρτύει συνήθως ὁ χειρῶναξ τὸν ἄρτον του διὰ δύο ἢ τριῶν τηγανιτῶν μαρίδων — κατέστησαν τόποι ἐντεύξεων καὶ διαπραγματεύσεων μεταξὺ ἐκλογέων καὶ ὑποψηφίων. Ἐκεῖ ἀπὸ πρωΐας μέχρι νυκτὸς τελοῦνται τρυφεραὶ καὶ πολύσπονδοι ὑπ' ἀμφοτέρων ἀγάπαι. Ἐκεῖ περιπτύσσεται ἐν συγκινητικῇ κρασοκατανύξει τὸν τραπεζίτην ὁ χειρῶναξ, καὶ φιλεῖ τὸν ἀγοραῖον ὁ μοσχαναθρεπτος νεανίας, καὶ ὁ χθὲς ἐπηρμένος τὴν ὀφρῦν σφίγγει περιπαθῶς τὴν γλοιώδη χεῖρα τοῦ τυχόντος ἀλλαντοπώλου. Ἐκεῖ ἀνταλλάσσονται ὑποσχέσεις βεβιασμέναι, καὶ ὅρκοι ψευδεῖς καὶ ἀπατηλαὶ διαβεβαιώσεις. Ἐκεῖ προεξοφλοῦνται θέσεις καὶ ὑπουργήματα, καὶ ἀσφαλίζεται τῶν κλεπτῶν ἡ ἀτιμωρησία, καὶ τῶν στρατευσίμων τὸ ἀκκαταδίωκτον, καὶ πωλεῖται ἡ ψῆφος ἀντὶ κερμάτων, καὶ ἀγοράζεται ἡ εὐθηνὴ συνείδησις ἀντὶ ποτηρίου οἴνου. Ἐκεῖ — παράδοξον φαινόμενον — νομίζουσι πάντες ὅτι ἀπατῶσιν, ἐνῷ ἀπατῶνται πάντες. Ἐκεῖ ὑπόσχεται ἕκαστος, ἀπόφασιν ἔχων νὰ παραβῇ τὴν ὑπόσχεσιν. Ἐκεῖ πωλοῦσι, χωρὶς νὰ παραδίδωσι τὸ ἐμπόρευμα. Ἐκεῖ ἀγοράζουσιν ἀέρα ἀντὶ ἀέρος. Καὶ εἶνε πάντες ηὐχαριστημένοι... ὅτι ἐγέλασαν τὸν ἄλλον.

Οἱ δραστηριώτεροι τῶν ὑποψηφίων, ὅσους δὲν ἐκούρασεν ἡ ἀπὸ τριῶν ἤδη μηνῶν ἀρξαμένη ἐκλογικὴ στρατεία, περιέρχονται ἔξαλλοι, ἀπηυδηκότες καὶ ἀσθμαίνοντες τὰς ἀγυιὰς καὶ τὰς ῥύμας τῆς πόλεως, σύροντες ὄπισθεν αὐτῶν ἀπόσπασμα ἰχνευμόνων ἐκλογικῶν. Οἱ ψηφοθῆραι οὗτοι σταματῶσι τὸν δυστυχῆ περιπλανώμενον Ἰουδαῖον, οὗτινος ἔγειναν **ciceroni**, ἐνώπιον πάσης θύρας λησμονηθείσης κατὰ τὰς προτέρας ἐκδρομάς, καὶ τὸν εἰσάγουσιν εἰς ἕκαστον ὑπόγειον, οὗτινος ὑποθέτουσιν εὐμενεῖς τὰς διαθέσεις. Ἐδῶ μὲν ἐρωτᾷ ὁ ὑποψήφιος, πῶς ἔχει ἡ σύζυγος τοῦ ἐκλογέως, λεχὼ ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν, καὶ συγχαίρει ἐπὶ τῷ νεογνῷ. Ἐκεῖ δὲ πληροφορεῖται ἀνήσυχος, ἂν προβαίνει τακτικὴ καὶ ἀκίνδυνος ἡ ὀδοντοφυΐα τοῦ μικροῦ. Παρὰ τούτου ζητεῖ εὐμενῶς πληροφορίας περὶ τῶν ἐργασιῶν καὶ τοῦ ἐμπορίου του. Ἐκεῖνον συλλυπεῖται συμπαθῶς ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς μάμμης του· ἄλλου θωπεύει τὸν ὦμον, καὶ ἄλλους περαιτέρω φιλεύει *μίαν ὀκᾶν εἰς τὰ ὅλα*.

Ὁ τύπος τῆς πρωτευούσης χαίρων ἀναγράφει τὴν ζωηρὰν αὐτὴν ἐκλογικὴν κίνησιν, καὶ σεμνύνεται ἐπὶ τῷ ἐνδιαφέροντι, ὅπερ ἀποδεικνύει ὁ λαὸς πρὸς τὸν ἐπικείμενον ἀγῶνα. Ἐπαινεῖ τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν τάξιν ἥτις ἐπικρατεῖ, καὶ θεωρεῖ ἀσήμαντα ὀλίγα τινὰ ξυλοκοπήματα, ἅτινα ἀνταλλάσσουσι που καί που οἱ θερμότεροι καὶ φανατικώτεροι τῶν ψηφοφόρων. Ἂν δ' ἐνίοτε, πλὴν τῶν γρόνθων καὶ ῥάβδων, λύουσι καὶ ἄλλα ὅπλα τὰς ἐκλογικὰς διαμάχας τῶν ταγγερίων, τὸ ἐπίσημον ἀστυνομικὸν δελτίον τῆς πόλεως ἀποδίδει εἰς μέθην τὸ λυπηρὸν γεγονός, καὶ βεβαιοῖ ὅτι αὐστηρὰ διετάχθη περὶ τούτου ἀνάκρισις.

Οὕτω δὲ δαρέντες καὶ μὴ δαρέντες μένουσιν εὐχαριστημένοι.

—

Εἶνε παραμονὴ τῆς μεγάλης ἡμέρας· πυκνὸς δὲ ὄχλος συνταγματικὸς πληροῖ τὰ δώματα τῶν ταλαιπώρων ὑποψηφίων.

Ταλαίπωρα, τῇ ἀληθείᾳ, καὶ ἄξια οἴκτου πλάσματα, οἱ δυστυχεῖς αὐτοὶ ὑποψήφιοι!

Ἀφοῦ ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἑβδομάδων περιέδραμον πᾶσαν γωνίαν τῆς πόλεως, καὶ ἐκόλλησαν τὰ ὀνόματά των εἰς πάσης τριόδου

τοὺς τοίχους καὶ ἔσχισαν ἐξ αὐτῶν τῶν ἀντιπάλων των τὰ ὀνόματα· ἀφοῦ ἐμεθύσθησαν εἰς ἕκαστον αὐτῆς καπηλεῖον καὶ ἐξελιπάρησαν τοῦ ἐσχάτου ἀχθοφόρου τὴν εὔνοιαν· ἀφοῦ περιεπτύχθησαν πάντα ἐξώλη καὶ προώλη, κ' ἐθώπευσαν πᾶσαν, καὶ τὴν ῥυπαρωτάτην παρειάν· ἀφοῦ ὑπεσχέθησαν, καὶ ἐψεύσθησαν καὶ ἐκολάκευσαν ὅσους καὶ ὅπως ἠδυνήθησαν, πληρώνονται πᾶσαν ἐσπέραν διὰ τοῦ ἰδίου νομίσματος ὑπὸ τῶν χρηστῶν ἐκλογέων, οἵτινες πληροῦσι τοὺς οἴκους των.

Καὶ ἄλλοι μὲν αὐτῶν — οἱ πονηρότεροι καὶ τῶν πραγμάτων ἔμπειροι — γνωρίζουσι τί σημαίνει ἡ ἔνθους περὶ αὐτοὺς συρροή. Μειδιῶσιν ἐμφανῶς τὰ χείλη των, ἀλλὰ ναυτιᾷ πιθανῶς ἡ ψυχή των. Οἱ πλεῖστοι ὅμως, ὅσους, ἂν δὲν ἀπατᾷ ἡ ἀπειρία, πλανᾷ ὅμως πάντοτε ἡ αὐτάρκης πεποίθησις, δέχονται μετ' εὐγνωμοσύνης τὸ κίβδηλον νόμισμα τῆς ψευδοῦς ἀφοσιώσεως, δι' οὗ πληρώνει τὰς ἀβαρεῖς αὐτῶν ἐπαγγελίας ἡ παροίνιος εἰλικρίνεια τοῦ πληροῦντος τὰς οἰκίας των πλήθους.

Καὶ σφίγγουσι λοιπὸν ἀγαλλιῶντες τὰς χεῖρας τῶν κύκλῳ ζητωφωνούντων, κ' ἐναγκαλίζονται περιπαθῶς κομματάρχας καὶ κομματαρχίσκους, κ' ἐπαγγέλλονται *λαγοὺς μὲ πετραχήλια* εἰς τοὺς χλιαρωτέρους, καὶ λαλοῦσι περὶ πατριωτισμοῦ καὶ τιμιότητος πρὸς πάντας, καὶ συνιστῶσι δραστηριότητα, καὶ χύνουσιν. . . οἶνον πολὺν εἰς τὴν φλέγουσαν κύκλῳ ἐκλογικὴν πυράν.

Τοιαύτη περίπου ἡ ἐν ἀπόπτῳ εἰκὼν τῶν συμβαινόντων ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Χαλὲμ-ἀλ-ταρὶφ κατὰ τὴν προτεραίαν τῆς ψηφοφορίας ἑσπέραν.

Ἀμέτρητον πλῆθος πληροῖ τὰς αἰθούσας του. Φίλοι καὶ ἐναντίοι, ὀπαδοὶ καὶ ἀντίπαλοι, ἀδιάφοροι, ἑτεροδημόται μὴ ἔχοντες δικαίωμα ψήφου, περιτρίμματα στερούμενα πολιτικῶν δικαιωμάτων, . . . πάντες ἦλθον ἀπόψε νὰ πωλήσωσιν ὅσον τὸ δυνατὸν ἀκριβώτερα τὸν ἔσχατον τοῦ ἐνθουσιασμοῦ των σπινθῆρα.

Αὔριον ἡ πανήγυρις τελειώνει, καὶ ὅσοι *'πῆραν, 'πῆραν!*

Ἄλλοι ἐξ αὐτῶν ἔχουσι σπουδαῖα νὰ ἐκμυστηρευθῶσι μυστικὰ εἰς τὸν ὑποψήφιον· ἄλλοι θέλουσι νὰ τὸν συμβουλεύσωσι κάτι· ἄλλοι νὰ δώσωσι, καὶ ἄλλοι νὰ λάβωσιν ὁδηγίας. Πάντες δὲ σχεδὸν ἔχουσι κάτι νὰ ζητήσωσι, καὶ τὸ *κάτι* αὐτὸ εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον . . . *ὀλίγο φῶς γιὰ τὰ παιδιά.*

— Ἀφέντη! λέγει εἷς, καὶ σύρει αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἐπενδύτου εἰς μίαν γωνίαν. Ὁ Βεκὴρ εἰς τὸ τρίτον μᾶς κόφτει φοβερά. Πέρασε, σὲ παρακαλῶ, αὔριον τὸ πρωΐ, καὶ . . . τράβα του κανένα ἑκατοστάρι!

— Χωρὶς ἄλλο! ἡσύχασε. Εἶνε πρᾶγμα ποῦ διορθώνεται.

— Εἷς τοῦ Κερὲμ τὴν ταβέρνα, λέγει ἄλλος, (καὶ αὐτὸς μυστικά, ἐννοεῖται) πρέπει ν' ἀφήσωμεν αὔριο μερικὰ λεπτά, νὰ κερνᾷ 's τὴν ὑγειά σου! Εἶνε ἀντικρὺ 's τὴν ψηφοφορία, καὶ ὁ κόσμος μπαίνει 'βγαίνει ἀδιάκοπα. Εἶνε καλὸ ν' ἀκούεται τ' ὄνομά μας.

— Θύμισέ μού το αὔριο, που θὰ περάσωμε ἀπὸ 'κεῖ.

— Τοῦ λόγου τους, κὺρ Χαλέμ, λέγει πλησιάζων νέηλυς ἄλλος, σύρων κατόπιν του μικρὰν ὁμάδα ῥακενδύτων καὶ μονοσανδάλων, εἶνε παλληκάρια ἕνα κ' ἕνα, ποῦ πεθαίνουν 's τῶνομά σου. Περιποιήσου τα, σὲ παρακαλῶ.

— Νὰ μοῦ ζήσῃς! φωνεῖ προσερχόμενος ὁ ἀρχηγὸς τῶν παλληκαρίων, καὶ προσθέτει ταπεινοτέρᾳ τῇ φωνῇ:

— Τὰ παιδιὰ διψοῦν! Ἐλαρυγγίσθηκαν ἀπὸ χθὲς νὰ φωνάζουν: Ζήτω! Δὲν μᾶς κατρακυλᾷς 'λιγάκι μέταλλο, νὰ τὰ δροσίσωμε;

Τί θέλετε νὰ κάμῃ ὁ Χαλὲμ-ἀλ-Ταρίφ; Ὅ,τι θὰ ἐκάμνετε καὶ σεῖς, ἂν ἤσθε εἰς τὴν θέσιν του.

— Δὲν 'πέρασες ἀπὸ τοῦ Ἐμίρ! παρατηρεῖ ἄλλος· καὶ μᾶς τὸν 'πῆρε ὁ Ἐδρίς!

— Χρειάζεται ἐνέργεια εἰς τὸ τέταρτον! ὑπολαμβάνει προσερχόμενος νέος κομματάρχης. Μᾶς ἔσπασε ὁ Ὁμὲρ μὲ τὰ χρήματα.

— Κύτταξε τὸ τμῆμά σου, σὲ παρακαλῶ, κραυγάζει, ἀκούσας τὸν λαλοῦντα, ἰσχνὸς νεανίας, στρήφων μετὰ κόπου πολλοῦ τὸν μόλις φυόμενον μύστακά του· ἀπὸ τὸ τέταρτο αὔριο βράδυ θ' ἀκούσῃς τὰ νέα.

— Ζήτω τοῦ δήμαρχου! φωνάζει αἴφνης εἰσβάλλουσα εἰς τὴν αἴθουσαν ἐν ὁρμῇ καὶ ἀταξίᾳ ὁμὰς μεθύσων, μόλις συγκρατουμένων ἐν ἰσορροπίᾳ. Χαλὲμ καὶ ἅγιος ὁ θεός!

— Δόσε 's τὰ παιδιὰ νὰ πιοῦν! φωνεῖ πρὸς τὸν ὑπηρέτην ὁ ὑποψήφιος καὶ παρέχει ἑαυτὸν βορὰν εἰς τὰς περιπτύξεις τῶν οἰνοφλύγων.

— Αὐτοὶ ἔρχονται ἀπὸ τοῦ Ὁμέρ! λέγει ταπεινῇ τῇ φωνῇ εἰς τὸν γείτονά του εἰς τῶν παρακαθημένων.

Δὲν λησμονεῖ, πιστεύομεν, ὁ ἀναγνώστης, ὅτι Ὁμὲρ εἶνε εἷς τῶν ὑποψηφίων δημάρχων.

— Καὶ ποῦ τὸ 'ξεύρεις; ἐρωτᾷ ὁ γείτων.

— Τοὺς εἶδα! Κ' ἐγὼ ἀπὸ 'κεῖ ἔρχομαι. Σώπα, νὰ κάμωμε σερβάνι!

— Βρὲ κατεργαρέοι! βροντοφωνεῖ αἴφνης ἐγειρόμενος καὶ πάλλων τὴν μαγκούραν του γιγαντόσωμος καὶ εὐρύστερνος κομματάρχης, ἐσεῖς δὲν ἔχετε ψῆφο! τί θέλετε ἐδῶ; ἔξω 'γλήγορα, νὰ μὴ σᾶς ἀργάσω τὸ τομάρι!

Οἱ νεήλυδες προσβλέπουσιν ἐπὶ στιγμὴν τὸν γίγαντα, θεωροῦσι κύκλῳ τοὺς παριστάμενους, ἀνταλλάσσουσι βλέμμα συνεννοήσεως, καὶ ἀπέρχονται κατησχυμένοι, πτοηθέντες τὸ ἀνάστημα τοῦ λαλοῦντος καὶ τὰς διαστάσεις τῆς μαγκούρας του.

— Δὲν τοὺς ἀφίνεις, ἀδελφέ· παρατηρεῖ ἠπίως ὁ ὑποψήφιος. Διατί νὰ τοὺς δυσαρεστήσωμεν;

— Ἂς μᾶς κόψουν τὸ κρέδιτο! Φασκέλωσ' τα τὰ ὄρνεια!

Καὶ ἀπῆλθον μὲν ἐκεῖνα τὰ ὄρνεα· παρέμειναν ὅμως ἔτι πολλὰ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ ταλαιπώρου Χαλέμ, καὶ προσῆλθον βραδύτερον πολὺ περισσότερα.

Ἡ ἀγορὰ παρετάθη πλήθουσα πέραν τοῦ μεσονυκτίου· ὅτε δὲ ὁ δυστυχὴς Χαλὲμ κατεκλίθη, μόλις εἶχε τὴν δύναμιν νὰ στεναξῇ ἐκ κόπου καὶ ἀηδίας.

—

Ἡ μεγάλη ἡμέρα ἀνέτειλε καὶ ἔδυσεν.

Ἐκ τῶν δεκακισχιλίων ἐκλογέων τοῦ δήμου Ταγγερίων ἑπτάκις περίπου χίλιοι προσῆλθον εἰς τὰς κάλπας καὶ ἤσκησαν τὸ ἱερὸν καὶ πολύτιμον αὐτῶν δικαίωμα. Πῶς τὸ ἤσκησαν, εἶνε περιττὸν νὰ ἐρωτήσῃ ὁ Ἕλλην ἀναγνώστης, οἰκεῖος ἤδη ἀπὸ μακροῦ πρὸς τοιαῦτα *τερπνὰ καὶ ὑψηλὰ θεάματα.*

Ἐδάρησάν τινες, ἐμέθυσαν πλείονες, συνεπλάκησαν πολλοί, ἐφώναξαν, ἐκραύγασαν *ζήτω* καὶ *γιοῦχα* μετὰ πολλοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ἀναλόγου πρὸς τὸ πληρωθὲν ἐπὶ τούτῳ χρῆμα, διημφισβήτησαν πολλάκις μετὰ ζέσεως τὴν ψευδῆ των ταὐτότητα, καὶ τέλος... ἐψήφισαν, ἄλλοι ἅπαξ, καὶ ἄλλοι...συχνότερον.

Αἱ κάλπαι ἐκλείσθησαν, ἐσφραγίσθησαν, καὶ μετὰ μίαν ὥραν ἀνοίγουσι πάλιν.

. . . . . .

Ἡ διαλογὴ ἀρχίζει.

Πᾶσα ὑποψηφίου δημάρχου οἰκία βρίθει περιέργων.

Μ' ὅλους τοὺς κόπους καὶ τὰς ἀγρυπνίας, μ' ὅλας τὰς ἀηδίας τῶν παρελθουσῶν ἡμερῶν, οἱ πτωχοὶ ὑποψήφιοι ἔχουσιν ἔτι δύναμιν νὰ ἵστανται ὄρθιοι ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων, νὰ μειδιῶσι, νὰ περιπατῶσι, καὶ νὰ δίδωσι τὰς τελευταίας ὁδηγίας πρὸς τοὺς ταχυδρόμους, οὓς ἀποστέλλουσι κομιστὰς εἰδήσεων εἰς τὰ διάφορα τμήματα τῆς πόλεως. Εἶνε σχεδὸν οἱ ἴδιοι ὡς καὶ χθές. Μόνον ὅτι ἡ καρδία των πάλλει περισσότερον καὶ ἡ χεὶρ των θωπεύει ὀλιγώτερον.

Τὰς πέριξ τραπέζας κατέχουσι γραμματεῖς παντοδαποί, ποικίλοι τὴν ὄψιν καὶ τὴν ἡλικίαν, ἔχοντες ἕκαστος πρὸ ἑαυτοῦ τεμάχια χάρτου χαραγμένα κατὰ σειρὰς καὶ στήλας, ἰσαρίθμους πρὸς τὰ τμήματα τῆς πόλεως καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ὑποψηφίων. Στρέφουσι καὶ περιστρέφουσιν ἐντὸς τοῦ στόματος τὴν νεόκοπον ἄκραν τοῦ μολυβδοκονδύλου των, καὶ περιμένουσιν ἀνυπόμονοι ν' ἀναγράψωσιν εἰς τὰ δελτία των τὰ ἀποτελέσματα τῆς διαλογῆς.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ, καὶ μέχρις οὗ ἀρχίσῃ ἀντηχοῦν τῶν ταχυδρόμων τὸ ἄγγελμα, ἀνακοινοῦσι μεγαλοφώνως τὰς ἰδέας καὶ πεποιθήσεις των περὶ τοῦ πιθανοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐκλογῆς, καὶ τὰ συμπεράσματά των ποικίλλουσιν, ἐννοεῖται, ἀναλόγως τοῦ οἴκου ἐν ᾧ γραμματεύουσιν.

— Ἡ ἐκλογὴ εἶνε 'δική μας! λέγουσιν οἱ γραμματεῖς τοῦ Χαλέμ.

— Τὴν ἐκλογὴν τὴν παίρνομεν μὲ χίλιους ψήφους, λέγουσιν οἱ τοῦ Ἐδρίς.

— Τοὺς 'φάγαμε κ' ἔννοιχ σου! φωνοῦσιν οἱ τοῦ Ὁμέρ, οὕτινος τὸ θάρρος δὲν φαίνεται περισσεῦον.

—

Ἂς ἐκλέξωμεν ἕνα τῶν ἐκλογικῶν τούτων οἴκων καὶ ἂς εἰσέλθωμεν. Πάντας εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐπισκεφθῶμεν, ἀφοῦ δὲν εἴμεθα ἐκλογεῖς.

Ὁ ὑποψήφιος μᾶς ὑποδέχεται εὐμενῶς, μᾶς σφίγγει τὴν χεῖρα, καὶ μᾶς ἐρωτᾷ ἀσθενεῖ τῇ φωνῇ, ἂν ἠξεύρομεν τίποτε.

Ἡμεῖς, ἐννοεῖται, δὲν ἠξεύρομεν τίποτε καὶ σιωπῶμεν.

Αἴφνης ἀνοίγει βιαίως ἡ θύρα, καὶ ἀγυιόπαις ῥυπαρὸς καὶ ἀνυπόδητος εἰσβάλλει εἰς τὴν αἴθουσαν ἀσθμαίνων καὶ μόλις κατορθῶν νὰ φωνήσῃ:

— Χίλιους τρακόσιους ἑξῆντα εἰς τὸ πρῶτον!

— Ζήτω! μυριόστομον βροντᾷ ἐν τῇ αἰθούσῃ, καὶ τὰ μολυβδοκόνδυλα τῶν γραμματέων καταπίπτουσιν ὅλα συγχρόνως ἐπὶ τῶν δελτίων, καὶ ὁ ὑποψήφιος, λιπόθυμος σχεδὸν ἐκ τῆς χαρᾶς, καταφιλεῖ τὴν ἄπλυτον μορφὴν τοῦ μικροῦ ταχυδρόμου, καὶ ἀμείβει γενναίως τὴν χαρμόσυνον εἴδησιν.

Ὁ ἀγυιόπαις τρέπεται δρομαῖος εἰς φυγήν· ἂν ἦτο δὲ δυνατὸν νὰ τὸν παρακολουθήσῃ τις, θὰ τὸν ἔβλεπε μετὰ μικρὸν εἰσερχόμενον εἰς ἄλλου ὑποψηφίου τὴν οἰκίαν, καὶ θὰ παρίστατο μάρτυς τῆς αὐτῆς ἀπαραλλάκτως σκηνῆς, ὁμοίως ἐπαναλαμβανομένης.

Μετὰ μικρὸν ἄλλο ἄγγελμα:

— Ἐννιακόσιους ὀγδοῆντα εἰς τὸ τέταρτον!

Καὶ τὰ *ζήτω!* ἐπαναλαμβάνονται, καὶ γράφουσιν οἱ γραμματεῖς, καὶ πληρώνει ὁ δυστυχὴς ὑποψήφιος.

— Τελείωσε! λέγει εἷς τῶν γραμματέων· ἡ ἐκλογὴ εἶνε 'δική μας. Εἰς τὸ τρίτον εἴμεθα πρῶτοι· εἰς τὸ πέμπτον. . .

Ἀλλὰ διακόπτει τὴν ἐνθουσιώδη ἀπαρίθμησιν εἷς τῶν ἐπὶ τούτῳ ἀπεσταλμένων εἰς τὴν διαλογὴν ταχυδρόμων, εἰσερχόμενος μελαγχολικός, καὶ ἱστάμενος ἄφωνος παρὰ τὴν θύραν.

— Ἀ! νὰ ὁ 'Αλῆς! λέγει ὁ ὑποψήφιος. Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι;

— Ἀπὸ τὸ πρῶτον. Μᾶς ἔφαγαν οἱ ἄτιμοι!

— Πῶς ; παρατηρεῖ συρίζουσα ἡ ὀξεῖα φωνὴ ἑνὸς τῶν γραμματέων. Χίλιους τριακόσιους ἑξῆντα 'πήραμε, καί. . .

— Κολοκύθια ! ποιὸς σᾶς τὰ εἶπε ; Ἑξακόσιους τριάντα πήραμε ὅλους ὅλους. Νὰ τὸ ἀποτέλεσμα. Τὸ ἔχω ἀπὸ τὸ πρωτόκολλον τῆς ἐπιτροπῆς.

Οἱ γραμματεῖς σβύνουσι τοὺς ἀριθμούς των, ὁ ὑποψήφιος αἰσθάνεται ὅτι κἄπως ἐκουράσθη, καὶ κάθηται εἰς μίαν γωνίαν, ὁ δὲ ταλαίπωρος ταχυδρόμος, εἰς ὃν οὐδεὶς. . . οὐδεὶς εὑρέθη νὰ προσφέρῃ ἓν σιγάρον, σύρει τὴν πενιχρὰν του καπνοθήκην, καὶ περιτυλίσσει ἓν μελαγχολικῶς ἐκ τοῦ ἰδίου του καπνοῦ.

— Μήπως 'παράκουσες, ἀδελφέ ; ἐρωτᾷ εἷς τῶν παρισταμένων.

— Ἄφησέ με, σὲ παρακαλῶ, καὶ μὲ φτάνει. . .

Ἄλλο δὲν λέγει.

Δὲν παρέρχονται δύο λεπτά, καὶ καίει ἔτι τὸ ἀπαίσιον ἄγγελμα, ὅτε εἰσέρχεται βραδυπατῶν ἄλλος κακῶν ἄγγελος, καὶ κάθηται σιωπηρὸς ἐπὶ μιᾶς καθέδρας.

— Ποῦ ἦσουν Μελίκ ; ἐρωτᾷ ὁ ὑποψήφιος, καὶ ἡ φωνή του μόλις ἀκούεται.

— Εἰς τὸ τρίτον.

— Αἴ ; φωνοῦσι, συγχρόνως ἀνορθούμεναι πᾶσαι τῶν γραμματέων αἱ κεφαλαί.

— Ἑξακόσιους. . . ὀγδοήντα. . . πέντε.

Καὶ ὁ τόνος τῆς φωνῆς του ἠχεῖ ὡς ἡ ἀκροτελεύτιος ἐπικηδεία φράσις : *Γαίαν ἔχοι ἐλαφράν.*

— Χίλιους ὀχτακόσους εἰς τὸ τρίτον ! κραυγάζει τὴν στιγμὴν ἐκείνην, εἰσορμῶν εἰς τὴν αἴθουσαν παιδάριον ρακένδυτον.

Ἀλλὰ μόλις εἶχε τελειώσει τὴν φράσιν του ὁ ταλαίπωρος παῖς, καὶ ῥάπισμα ἠχηρὸν ἀκούεται πλαταγίζον ἐπὶ τῆς παρειᾶς του.

— Νὰ καὶ μία παραπάνω, νὰ γείνουν χίλιοι ὀχτακόσιοι ἕνας ! φωνεῖ ἐγειρόμενος ἔξαλλος ὁ πρὸ μικροῦ εἰσελθών. Κατεργάρη !

Τὸ παιδίον συναισθάνεται, φαίνεται, ὅτι δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ κλαύσῃ, καὶ φεύγει δρομαῖον μὲν ἀλλ' ἀπαθὲς καὶ ἀτάραχον.

Ἦτο τὸ τελευταῖον. Οὐδεὶς πλέον ἀνήλικος ταχυδρόμος ἐπάτησε τὴν φλιὰν τῆς θύρας τοῦ Ὁμὲρ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην.

—

Νὰ ἐξακολουθήσωμεν ;

Ὁ ἀναγνώστης μαντεύει τὴν συνέχειαν.

Οἱ ἄγγελοι τῶν ἀποτελεσμάτων γίνονται ὁλονὲν σπανιώτεροι. Οἱ γραμματεῖς ἀρχίζουσι νὰ νυστάζωσι, καὶ ἀπέρχονται ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον, λέγοντες που καὶ που εἰς τὸν ὑποψήφιον :

— Νὰ ἰδοῦμε καὶ τὰ χωριά, . . . τὸ πρωί ! τὰ χωριὰ θὰ μᾶς σηκώσουν !

Καὶ μεταβαίνουσι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς ἄλλου ὑποψηφίου οἰκίαν, ὃν *ἐσήκωσεν* ἤδη ἡ πόλις.

Οἱ παριστάμενοι ἀραιοῦνται, ἡ οἰκία τοῦ ὑποψηφίου γίνεται ἡσυχωτέρα, οἱ θόρυβοι τῆς ὁδοῦ καταπαύουσι, φωνὴ κύκλῳ δὲν ἀκούεται, καὶ ὁ ταλαίπωρος Ὁμέρ, ναρκούμενος ὑπὸ τοῦ κόπου, ἀποκοιμᾶται εἰς τὴν γωνίαν του, καὶ ὑπνώττει χάλκινον ὕπνον.

Ἀλλ' αἴφνης, ἐν βαθείᾳ νυκτὶ ἀνατινάσσεται ὄρθιος ἀπὸ τοῦ ἀνακλίντρου του, τρίβει τοὺς ὀφθαλμούς, σείει τὴν κεφαλήν, τείνει τὸ οὖς πρὸς τὴν ὁδόν, καὶ δὲν γνωρίζει τί κρότος παράδοξος καὶ ἀπαίσιος εἶνε ὁ ταράττων τὴν ἡσυχίαν τῆς νυκτός.

Προσέχει περισσότερον, ἀνοίγει σιγὰ τὸ παράθυρον, ἐξάγει τὴν κεφαλήν του καὶ βλέπει μολοσσὸν ὑπερμεγέθη γοερῶς ὠρυόμενον, καὶ σύροντα παταγωδῶς ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου κολοσσιαῖον ἀγγεῖον ἐκ λευκοσιδήρου, προσηρτημένον εἰς τὴν οὐρὰν του.

Ἀγγελος Βλαχος.

Ο ΠΑΤΗΡ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ

[Μυθιστορία Α. Ἀλεβύ. — Μετάφρασις Π. Ι. Φέρμπου].

—

Συνέχεια· ἴδε σελ. 390

Ἡ Μπεττίνα ἠσθάνετό τινα κόπωσιν ἕνεκα τῶν τοσούτων ἡδονῶν, τῆς τηλικαύτης εὐδοκιμήσεως καὶ τῶν τοσούτων περὶ γάμου προτάσεων. Ὁ τῶν Παρισίων στρόβιλος ἅμα ἐλθοῦσαν τὴν παρέσυρε διὰ παντός. Οὐδὲ μίαν κἂν ὥραν παύσεως οὐδεμίαν ἀναπαύσεως . . . Ἠσθάνετο τὴν χρείαν νὰ μείνῃ μόνη, περὶ ἑαυτῆς καὶ μόνης μεριμνῶσα ἐπὶ ὀλίγας τινὰς ἡμέρας τοὐλάχιστον, νὰ λάβῃ καιρὸν νὰ σκεφθῇ ἐν ἀνέσει καὶ νὰ ἐρωτήσῃ ἑαυτὴν ἐν τῇ ἄκρᾳ ἠρεμίᾳ καὶ μοναξίᾳ τῆς ἐξοχῆς, νὰ γείνῃ κυρία ἑαυτῆς τέλος πάντων . . .

Διὰ τοῦτο δὲ ἦτο καὶ τοσοῦτον εὔθυμος καὶ φαιδρὰ τῇ μεσημβρίᾳ τῆς 14 Ἰουνίου ὅτε ἐπέβη τῆς ἁμαξοστοιχίας τῆς μελλούσης νὰ την φέρῃ εἰς Λογγεβάλ. Ὡς δ' εὑρέθη μόνη μετὰ τῆς ἀδελφῆς της ἐν τῇ ἁμάξῃ:

— Ἄχ ! ἀνεφώνησεν, πόσον εἰμ' εὐχαριστημένη ! Ἂς ἀναπνεύσωμεν ὀλίγον. Μόνη μαζί σου δέκα ἡμέρας ὁλοκλήρους, τί καλά ! διότι οἱ Νόρτον καὶ οἱ Τάρνερ θὰ ἔλθουν ταῖς 25 τοῦ μηνὸς, ἢ ὄχι ;

— Ναί, μόνον ταῖς 25.

— Θά την περάσωμεν ἔφιπποι, ἐφ' ἁμάξης, εἰς τὰ δάση, εἰς τοὺς ἀγρούς. Δεκαήμερος ἐλευθερία ! Καὶ κατὰ τὸ διάστημα τῶν δέκα τούτων ἡμερῶν ἀποφεύγομεν καὶ τοὺς ἐραστάς, ἀποφεύγομεν καὶ τοὺς ἐρασάς! Καὶ ὅλοι δὰ αὐτοὶ οἱ κύριοι τίνος, Θεέ μου, ἦσαν ἐρασταί ; Τῆς Μπεττίνας ἢ τῶν χρημάτων της ! Τοῦτο εἶνε τὸ μυστήριον, τὸ ἀνεξιχνίαστον μυστήριον !

Ὡς δὲ ἡ ἀτμομηχανὴ ἐσύριξε καὶ ἡ ἁμαξοστοιχία ἐκλονήθη βραδέως, ἡ Μπεττίνα ἐφάνη ὀλίγον ἀπερίσκεπτος· διότι προκύψασα τῆς θυρίδος ἀνεφώνησε κινοῦσα ἐλαφρὰ τὴν χεῖρα :

— Χαίρετε, ἐρασταί μου, χαίρετε !

Ἔπειτα δὲ κατέπεσεν εἴς τινα γωνίαν τῆς ἁμάξης παραφόρως ἀνακαγχάζουσα.

— Ὤ ! Σουζῆ ! Σουζῆ !

— Τί τρέχει ;

— Μὲ εἶδε ! μὲ ἤκουσεν ! κἄποιος ποὺ ἐκράτει κόκκινη σημαίαν, καί με παρετήρησε μὲ τόσην ἀπορίαν !...

— Εἶσαι τόσον ἀπερίσκεπτος !

— Ναί, ἀλήθεια, διότι ἐφώναξα ἀπὸ τὴν θυρίδα, . . . ἀλλὰ ὄχι ὅμως καὶ διότι θεωρῶ μέγα εὐτύχημα ὅτι θὰ συζήσωμεν ὁλομόναχοι, ὡσὰν δύο νέοι ἐλεύθεροι.

— Ὁλομόναχοι ! . . . Ὁλομόναχοι ! . . . Ὄχι ὅμως τόσον· διότι διὰ νὰ κάμωμεν ἀρχήν, ἀπόψε θὰ συμφάγωμεν μὲ ἄλλους δύο.

— Ἄ ! καλὰ λέγεις . . . Ἀλλ' αὐτοὺς τοὺς δύο καθόλου δὲν θὰ δυσαρεστηθῶ νὰ τους ἔχω ἀπόψε . . . Ναί, πολὺ θὰ εὐχαριστηθῶ νὰ ἰδῶ τὸν γέροντα ἐφημέριον καὶ μάλιστα τὸν νέον ἀξιωματικόν . . .

— Πῶς ! καὶ μάλιστα ;

— Βέβαια . . . διότι τόσον συγκινητικὸν ἦτο ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μᾶς διηγήθη ὁ συμβολαιογράφος τῆς Σουδινῆς, τόσον πολὺ εἶνε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ὁ μέγας αὐτὸς πυροβολητὴς ὅτε ἦτο μικρὸς μικρός, τόσον πολύ, τόσον πολύ, ὥστε ἀπόψε θὰ προσπαθήσω νὰ εὕρω εὐκαιρίαν νὰ εἰπῶ εἰς αὐτὸν τί σκέπτομαι . . καὶ θά τον εὕρω !

Ἔπειτα δὲ ἡ Μπεττίνα ἀποτόμως μεταβάλλουσα τὸν ροῦν τῆς συνδιαλέξεως:

— Ἐστάλη τὸ τηλεγράφημα εἰς τὸν Ἐδουάρδον χθὲς διὰ τὰ Σκωτικὰ ἀλογάκια.

— Ναί, χθὲς πρὸ τοῦ φαγητοῦ . . .

— Ὤ ! θά μ' ἀφήσῃς νά τα ὁδηγήσω ἐγὼ ἕως τὸν πύργον, πολὺ θὰ διασκεδάσω νὰ περάσω μέσ' ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ νὰ ἐμβῶ εἰς τὴν αὐλὴν εὔμορφα καὶ τεχνικὰ καὶ χωρὶς νὰ κρατήσω τὸν δρόμον των, νὰ κάμω κύκλον καὶ νά τα σταματήσω ἐμπρὸς 'ς τὴν κλίμακα ! . . . Εἰπέ μου . . . Θέλεις ;

— Ναί, ναί, εἴμεθα σύμφωνοι, νά τα ὁδηγήσῃς σύ.

— Ἄ πόσον εἶσαι καλή, Σουζῆ μου !

Ἐδουάρδος ἦτο ὁ ἀρχιιπποκόμος, ὅστις πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἦλθεν εἰς τὸν πύργον πρὸς ἵδρυσιν τῶν ἱπποστασίων καὶ διοργάνωσιν τῆς ὑπηρεσίας, κατὰ χάριν δὲ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἦλθεν αὐτὸς εἰς προϋπάντησιν τῆς κυρίας Σκὼτ καὶ τῆς μὶς Πέρσιβαλ, ὁδηγῶν τὰ Σκωτικὰ ἱππάρια ἐζευγμένα ἐν κομψοτάτῳ δίφρῳ. Ἀνέμενε δὲ τὰς κυρίας ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ, περιεστοιχισμένος ὑπὸ πλήθους περιέργων θεατῶν, πάντων, οὕτως εἰπεῖν, τῶν κατοίκων τῆς Σουδινῆς. Διότι τὰ Σκωτικὰ ἱππάρια ἐλαύνοντα τὴν κεντρικὴν ὁδὸν τῆς πόλεως ἐνεποίησαν αἴσθησιν εἰς τοὺς κατοίκους, οἵτινες ἐξῆλθον κατεσπευσμένοι τῶν οἰκιῶν των καὶ ἐρωτῶντες ἀπλήστως :

— Καλὲ τί εἶνε; ἔλεγον καθ' ἑαυτούς, τί νὰ εἶνε ;

Τινὲς δὲ καὶ ἀπεφήναντο τολμηρῶς πως :

— Θέατρον θὰ εἶνε, ἱπποδρόμιον . . . καὶ θἄρχουνται νὰ παραστήσουν . . .

Ἀλλὰ πανταχόθεν ἀνεκραύγαζον :

— Μὰ δέν τα εἶδες πῶς ἤτανε . . . ἀμ' ἡ ἅμαξα . . . ἀμ' τὰ χάμουρα ποῦ ἀστράφτανε 'σὰν τὸ χρυσάφι . . . ἀμ' τὰ ἀλογάκια μὲ τοὺς ἄσπρους φιόγγους ἀπὸ τό 'να μέρος τοῦ κεφαλιοῦ καὶ ἀπὸ τἄλλο !

Τὸ πλῆθος λοιπὸν εἶχε συμπυκνωθῆ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ σταθμοῦ καὶ τότε ἔμαθον οἱ περίεργοι ὅτι εἶχον τὴν τιμὴν νὰ παραστῶσιν εἰς τὴν ἄφιξιν τῶν δεσποινῶν τοῦ Λογγεβάλ.

Ἀλλ' ὅτε αἱ δύο ἀδελφαὶ χαρίεσσαι μὲν ἀλλ' ἁπλούσταται ἐν τῇ ὁδοιπορικῇ αὐτῶν στολῇ ἐνεφανίσθησαν, οἱ ἀγαθοὶ ἐκεῖνοι ἄνθρωποι ἀπώλεσαν πᾶσαν αὐτῶν τὴν ὄρεξιν, διότι προσεδόκων νὰ ἴδωσι δύο πριγκιπίσσας ὑπερρυῶς ἐνδεδυμένας μέταξαν καὶ χρυσούφαντα, καὶ ἀπαστραπτούσας ἐκ λυχνιτῶν καὶ ἀδαμάντων. Ἀλλὰ κατενόησαν τὴν πλάνην των ὅτε εἶδον τὴν Μπεττίναν βραδέως ἐρχομένην πρὸς τὰ τέσσαρα ἱππάρια καὶ θωπεύουσαν ἓν ἕκαστον ἐλαφρὰ διὰ τῆς χειρὸς καὶ μετὰ προσοχῆς εἰδήμονος ἀνθρώπου ἐξεταζούσαν τὰ ζεύγη καὶ τὴν ἱπποσκευήν. Δὲν ἀπήρεσκε τὴν Μπεττίναν, —ὡς προδηλότατα βλέπετε,—νὰ κινήσῃ τὴν προσοχὴν τῶν περιστοιχιζόντων αὐτὴν κατεπτοημένων δημοτῶν.

Μετὰ τὴν σύντομον ταύτην ἐξέτασιν ἡ Μπεττίνα ἄνευ πολλῆς βίας ἐξέβαλε τὰς μικρὰς Σουηδικὰς χειρίδας της καὶ ἐφόρεσε χονδρὰς ἐκ δέρματος δορκάδος, λαβοῦσα αὐτὰς ἐκ τοῦ θυλακίου τοῦ δερματίνου καλύμματος τοῦ δίφρου. Ἔπειτα ὠλίσθησε τρόπον τινὰ ἐπὶ τῆς ἕδρας τοῦ ἡνιόχου καὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ Ἐδουάρδου τὰς ἡνίας καὶ τὴν μάστιγα μετ' ἐξαισίας δεξιότητος, καὶ χωρὶς οἱ ἐξημμένοι ἵπποι νὰ λάβωσι καιρὸν νὰ αἰσθανθῶσι τὴν μεταλλαγὴν τῆς χειρός. Ἡ κυρία Σκὼτ ἐκάθισε παρὰ τῇ ἀδελφῇ της. Τὰ δὲ ἱππάρια ἐκίνουν ἤδη τοὺς πόδας καὶ φόβος ἦτο μὴ προελάσωσιν ἀκράτητα.

— Προσέξατε, κυρία, εἶπεν ὁ Ἐδουάρδος, διότι εἶνε σήμερον πολὺ ἐξηγριωμένα.

— Μὴ φοβεῖσαι, ἀπεκρίθη ἡ Μπεττίνα, τὰ εἰξεύρω.

Καὶ ὄντως ἡ μὶς Πέρσιβαλ εἶχε τὴν χεῖρα εὐσταθῆ καὶ ἐλαφροτάτην καὶ δεξιωτάτην. Διὸ ἐκράτησεν ἐπί τινα ὥραν τὰ ἱππάρια βιάζουσα αὐτὰ νὰ ἵστανται ἐπὶ τόπου· ἔπειτα δὲ περιβάλλουσα τοὺς δύο ἄκρους ἵππους διὰ διπλῆς καὶ μακρᾶς κυμάνσεως τῆς μάστιγος, ἐξήγειρε διὰ μιᾶς καὶ τὰ δύο ζεύγη μετ' ἀπαραμίλλου δεξιότητος, καὶ ἐξῆλθε τεχνικώτατα τῆς αὐλῆς τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ, ψιθυριζόντων τῶν παρισταμένων ὑπὸ ἐκπλήξεως καὶ θαυμασμοῦ.

Ὁ καλπασμὸς τῶν τεσσάρων ἱππαρίων ἀντήχει ἐπὶ τοῦ παλαιοῦ καὶ αἰχμηροῦ λιθοστρώτου τῆς πόλεως Σουβινῆς. Ἡ Μπεττίνα ἐνόσῳ μὲν ἤλαυνεν ἐν τῇ πόλει, συνεκράτει αὐτά, ἀλλ' ὡς ἐξῆλθε τῆς πόλεως καὶ εἶδεν ἔμπροσθεν αὐτῆς λεωφόρον δύο χιλιομέτρων, οὐδεμίαν ἔχουσαν ἀνωμαλίαν ἐδάφους εἴτε πρὸς τἄνω εἴτε πρὸς τὰ κάτω, ἀφῆκε κατὰ μικρὸν τὰ ἱππάρια νὰ τρέχωσιν ἐλευθέρως . . . καὶ ἔτρεχον φοβερά.

— Ὦ! πόσον εἶμαι εὐτυχής, Σουζῆ! ἀνεφώνησεν ἡ Μπεττίνα. Θὰ τρέχωμεν εἰς τούτους ἐδῶ τοὺς δρόμους . . . Θέλεις, Σουζῆ, νὰ ὁδηγήσῃς καὶ σὺ τὰ ἄλογά μου; Πόσον εἶν' εὐχάριστον ὅταν εἰμπορῇ κανεὶς νὰ τἀφίνῃ νὰ τρέχουν ὅπως τώρα! Καὶ εἶνε τόσον εὐκίνητα καὶ τόσον φρόνιμα! Ναί, λάβε τὰς ἡνίας.

— Ὄχι, κράτησέ τας· περισσότερον διασκεδάζω, ὅταν σὲ βλέπω διασκεδάζουσαν.

— Ὦ! ὅσον δι' αὐτό, βέβαια πολὺ διασκεδάζω. Πόσον μ' ἀρέσει νὰ τρέχω, νὰ τρέχω, νὰ τρέχω . . . Ἐν Παρισίοις καὶ τὸ πρωὶ ἀκόμη, δὲν ἐτόλμων πλέον... μ' ἐκύτταζαν πάρα πολὺ ... καὶ δὲν εἰξεύρεις πόσον ἐστενοχωρούμην. . . Ἐν ᾧ ἐδῶ... ψυχή!... ψυχή!... ψυχή!...

Ἀλλ' ἐν ᾧ ἡ Μπεττίνα ὑπομεθύουσα ἤδη ἐκ τοῦ ἐν ὑπαίθρῳ δρόμου καὶ τῆς ἐλευθερίας ἐξεφώνει θριαμβευτικῶς: Ψυχή! ψυχή! ψυχή!, ἱππεὺς ἐπεφαίνετο μακρόθεν ἐρχόμενος ἠρέμα ἐναντίον τοῦ δίφρου.

Ἦτο δὲ ὁ Παῦλος Λαβαρδέν. . . Μίαν ὅλην ὥραν ἐνεδρεύων ἐκεῖ που, ἵνα ἀπολαύσῃ τῆς ἡδονῆς τοῦ νὰ ἴδῃ τὰς Ἀμερικανίδας παρελαυνούσας.

— Τί ψυχή! ψυχή! Ἀπατᾶσαι, εἶπεν ἡ Σουζῆ πρὸς τὴν Μπεττίναν, κύτταξ' ἐκεῖ...

— Χωρικός. . . Δέν με μέλει, ἂς εἶνε ὅσοι χωρικοὶ θέλουν, αὐτοὶ δέν με ζητοῦν.

— Διόλου δὲν εἶνε χωρικός. Παρατήρησε.

Ὁ Παῦλος Λαβαρδὲν διερχόμενος παρὰ τὸν δίφρον ἐχαιρέτισε τὰς δύο ἀδελφὰς μετὰ πάσης τῆς ἀκριβείας καὶ τῆς Παρισιακῆς τελειότητος.

Τοσοῦτον δ' ἔτρεχον τὰ Σκωτικὰ ἱππάρια, ὥστε ἡ συνάντησις ἐγένετο ἀστραπηδόν· ἡ δὲ Μπεττίνα ἀνεφώνησε:

— Τί πρᾶγμα εἶν' αὐτὸς ὁ κύριος, ὅστις μᾶς ἐχαιρέτισε;

— Μόλις ἐπρόφθασα νὰ τον παρατηρήσω· ἀλλά μοι φαίνεται ὅτι τὸν γνωρίζω.

— Τὸν γνωρίζεις;

— Ναί· καὶ στοιχηματίζω ὅτι τὸν εἶδα τὸν χειμῶνα εἰς τὴν οἰκίαν μου.

— Τί με λέγεις! Νὰ εἶνε ἀρά γε ἐκ τῶν τριαντατεσσάρων; Τί! πάλιν *δεῦτε προσκυνήσωμεν;*

ΣΤ'

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν περὶ ὥραν ἑβδόμην καὶ ἡμίσειαν ὁ Ἰωάννης ἤρχετο εἰς τὸ πρεσβυτέριον, ἵνα παραλάβῃ τὸν ἐφημέριον καὶ πορευθῶσιν ὁμοῦ εἰς τὸν πύργον.

Ἀπὸ ἑνὸς ἤδη μηνὸς στράτευμα ὅλον ἐργατῶν κατέλαβε τὸ Λογγεβάλ, ὥστε τὰ ἐστιατόρια καὶ τὰ καπηλεῖα τοῦ χωρίου εὗρον τὴν τύχην των. Πελώρια ἁμάξια φορτηγὰ ἔφερον ἐκ Παρισίων φορτία ὅλα ἐπίπλων καὶ περιπετασμάτων πρὸς ἐπίστρωσιν τῶν δωματίων. Ὀκτὼ δὲ καὶ τεσσαράκοντα ὥρας πρὸ τῆς ἀφίξεως τῆς κυρίας Σκώτ, ἡ διευθύντρια τοῦ ταχυδρομείου κυρία Μαρμπῶ καὶ ἡ κυρία Λορμιὲ ἡ σύζυγος τοῦ δημάρχου παρεισέφρησαν εἰς τὸν πύργον· διηγούμεναι δὲ ὅσα ἐν αὐτῷ εἶδον, ἐπῆραν τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων. Καὶ τὰ μὲν παλαιὰ ἔπιπλα ἐξηφανίσθησαν ἐξορισθέντα εἰς τὸ ὑπερῷον, σωρεία δὲ νέων θαυμασίων ἀντικατέστησεν αὐτά. Ἀλλὰ τὰ ἱπποστάσια! ἀλλὰ τὰ ἁμαξοστάσια! Ἐπίτηδες ἁμαξοστοιχία ἐκόμισεν ἐκ Παρισίων ἐπιτηροῦντος τοῦ Ἐδουάρδου, δεκάδα ὀχημάτων, καὶ ὁποίων ὀχημάτων! καὶ εἰκοστὸν ἵππων, καὶ ὁποίων ἵππων!

Ὁ πατὴρ Κωνσταντίος ἐνόμιζεν ὅτι ἐγίνωσκε τί ἐστι πολυτέλεια. Ἅπαξ τοῦ ἔτους ἐγεύετο παρὰ τῷ ἐπισκόπῳ, ἱεράρχῃ πλουσίῳ καὶ ἀξιεράστῳ, ὅστις λαμπρῶς καὶ φιλοφρόνως ἐξένιζεν. Ὁ ἐφημέριος λοιπὸν μέχρι τοῦ χρόνου ἐκείνου διελογίζετο ὅτι οὐδὲν ὑπῆρχεν ἐν ἀνθρώποις λαμπρότερον τοῦ ἐπισκοπικοῦ μεγάρου τῆς πόλεως Σουβινῆς, καὶ τῶν πύργων Λαβαρδὲν καὶ Λογγεβάλ. . . Ἀλλ' ὅμως ἤρχιζεν ἤδη νὰ ἐννοῇ, ἀκούων τὰ περὶ τῶν νέων λαμπροτήτων τοῦ Λογγεβάλ, ὅτι ἡ πολυτέλεια τῶν καθ' ἡμᾶς μεγάλων οἴκων ὑπερέβαλλεν οὐκ ὀλίγον τὴν σοβαρὰν καὶ αὐστηρὰν πολυτέλειαν τῶν προγενεστέρων παλαιῶν οἰκιῶν.

Ἅμα προὐχώρησαν βήματά τινα ὁ ἐφημέριος καὶ ὁ Ἰωάννης εἰς τὴν δενδροστοιχίαν τοῦ κήπου, δι' οὗ εἰσήρχοντο εἰς τὸν πύργον καί:

— Κύτταξε, Ἰωάννη, εἶπεν ὁ ἐφημέριος, ὁποία μεταβολή! Ὅλον τοῦτο τὸ μέρος ἦτο ἀφειμένον ἀπεριποίητον... καὶ τώρα πῶς εἶν' ἐστρωμένον μὲ ἄμμον καὶ ἰσοπεδωμένον. . . Δὲν θὰ αἰσθάνωμαι ἐδῶ πλέον ὅτι εὑρίσκομαι εἰς μέρος ἰδικόν μου ὅπως ἄλλοτε. . . Καθὼς βλέπω θὰ εἶν' ἐδῶ ὅλα εὔμορφα, καὶ μιὰ χαρά! Δὲν θὰ εὕρω πλέον τὴν παλαιάν μου πολυθρόναν μὲ τὸ καστανὸν βελούδινον ὕφασμά της, ὅπου τοσάκις με συνέβη νὰ ἀποκοιμηθῶ μετὰ τὸ γεῦμα. Καὶ ἂν με πάρῃ καὶ ἀπόψε ὁ ὕπνος, τί θὰ γείνω; Νὰ προσέχῃς, Ἰωάννη. . . Καθώς με νοήσῃς ὅτι ἀρχίζω νά τα σφαλῶ, νὰ ἔλθῃς πλησίον μου καὶ νά με τσιμπήσῃς ἐλαφρὰ τὸν βραχίονα ἀπὸ 'πίσω μὲ τρόπον. Θά το κάμῃς;

— Μάλιστα, νοννέ μου, θά το κάμω.

Ἀλλ' ὁ Ἰωάννης μετρίως προσεῖχεν εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἐφημερίου. Ἠσθάνετο δὲ σφοδρὰν ἐπιθυμίαν νὰ ἐπανίδῃ τὴν κυρίαν Σκὼτ καὶ τὴν μὶς Πέρσιβαλ· ἀλλ' ἡ ἐπιθυμία αὕτη ἦτο μεμιγμένη πως μετὰ ζωηροτάτης ἀμηχανίας. Θά τας ἐπανεύρῃ ἀρά γε ἐν τῇ μεγάλῃ τοῦ Λογγεβὰλ αἰθούσῃ ὁποίας εἶδεν αὐτὰς ἐν τῷ μικρῷ τοῦ πρεσβυτερίου ἑστιατορίῳ; Ἴσως ἀντὶ τῶν τοσούτῳ ἁπλῶν καὶ προσηνεστάτων γυναικῶν, αἵτινες τοσοῦτον ἐχάρησαν ἐπὶ τῷ ἀπροσδοκήτῳ ἐκείνῳ δειπναρίῳ, καὶ εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ὑπεδέξαντο αὐτὸν μετὰ τοσαύτης χάριτος καὶ οἰκειότητος, ἔμελλεν ἴσως νὰ εὕρῃ δύο κομψὰς πλαγγόνας πεφυσιωμένας, εὐπρεπεῖς, ψυχρὰς καὶ κατὰ πάντα ἀκριβεῖς; Ἔμελλεν ἡ πρώτη ἐντύπωσις νὰ ἐξαλειφθῇ; . . . νὰ ἐξαφανισθῇ; . . . ἢ τοὐναντίον ἔμελλε νὰ ἐντυπωθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ του γλυκυτέρα καὶ μυχιαιτέρα;

Ἀναβάντες τὰς ἓξ βαθμίδας τῆς ἔξω κλίμακος ὑπεδέχθησαν ἐν τῷ προδόμῳ ὑπὸ δύο γιγάντων θεραπόντων ἀξιοπρεπεστάτων καὶ σοβαροτάτων. Ὁ πρόδομος οὗτος ἦτο ἄλλοτε ἀπέραντον χώρισμα παγερὸν καὶ γυμνοὺς ἔχον τοὺς λιθίνους αὐτοῦ τοίχους· ἀλλ' οἱ τοῖχοι οὗτοι ἦσαν σήμερον κεκαλυμμένοι ὑπὸ θαυμασίων περιπετασμάτων ἐφ' ὧν ἦσαν ἐνυφασμέναι μυθολογικαὶ παραστάσεις. Μόλις δὲ ὁ ἐφημέριος ἔρριψε πρὸς αὐτὰς τὸ βλέμμα καὶ παρετήρησεν ὅτι αἱ θέαιναι αἱ ἀνὰ μέσον τῶν χλοερῶν ἐκείνων τόπων διαιτώμεναι ἐφόρουν στολὴν ἀρχαϊκωτάτην καὶ ἁπλουστάτην.

Ὁ ἕτερος τῶν θεραπόντων ἀνοίξας ἀμφότερα τὰ φύλλα τῆς θύρας, εἰσήγαγεν αὐτούς. Ἐκεῖ δὲ συνήθως διῃτᾶτο ἡ γηραιὰ μαρκησία πρὸς δεξιὰ τῆς ὑψηλῆς ἑστίας, ἀριστερὰ δὲ ἔκειτο ἡ καστανόχρους ἕδρα του! Ἀλλ' ἤδη οὔτε καστανόχρους ἕδρα οὔτε τίποτε! Τὸ παλαιὸν ἐκεῖνο ἔπιπλον τὴν βάσιν, οὕτως εἰπεῖν, τῆς διευθετήσεως τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ ἐπίπλων, ἀντικαθίστα ἤδη θαυμάσιον ἔπιπλον κεντητὸν ῥυθμοῦ τοῦ τέλους τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος. Ἔπειτα δὲ σωρεία μικρῶν ἑδρῶν μετὰ στηριγμάτων καὶ ἄνευ στηριγμάτων, παντοίων χρωμάτων καὶ σχημάτων ἦσαν διεσπαρμέναι τῇδε κακεῖσε μετὰ φαινομένης τινὸς ἀταξίας, ἥτις ἦτο τὸ ἔπακρον τῆς τέχνης τοῦ διευθετεῖν τὰ ἔπιπλα.

Ἡ κυρία Σκὼτ βλέπουσα τὸν ἐφημέριον καὶ τὸν Ἰωάννην εἰσερχομένους ἠγέρθη καὶ ἐρχομένη εἰς προϋπάντησιν αὐτῶν:

— Πόσον, εἶπεν, ἅγιε ἐφημέριε, σᾶς εἶμ' εὐγνώμων διότι ἤλθετε... καὶ σεῖς ὡσαύτως, κύριε ... καὶ πόσον χαίρω ἐπαναβλέπουσα ὑμᾶς τοὺς πρώτους μου καὶ μόνους φίλους ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ!

Ὁ Ἰωάννης ἀνέπνευσεν, ἰδὼν ὅτι ἦτο ἡ αὐτὴ ἀκριβῶς γυνή.

— Θά μ' ἐπιτρέψετε, προσέθηκεν ἡ κυρία Σκώτ, νά σας συστήσω τὰ τέκνα μου . . . . Ἄρυ καὶ Μπέλλα . . . Ἐλᾶτε.

Ὁ Ἄρυς ἦτο ἑξαετὲς χαριέστατον παιδίον καὶ ἡ Μπέλλα ἐρασμιώτατον πενταετὲς κοράσιον· εἶχον δὲ τοὺς μεγάλους καὶ μέλανας ὀφθαλμοὺς τῆς μητρός των καὶ τὴν χρυσῆν της κόμην.

Ἀφ' οὗ ὁ ἐφημέριος ἐφίλησε τὰ δύο παιδία, ὁ Ἄρυς, ὅστις θαυμάζων παρετήρει τὴν στολὴν τοῦ Ἰωάννου, εἶπεν εἰς τὴν μητέρα του:

— Καὶ τὸν ἀξιωματικόν, μαμά, νά τον φιλήσω καὶ τὸν ἀξιωματικόν;

— Ἐὰν ἀγαπᾷς, εἶπεν ἡ κυρία Σκώτ, καὶ ἂν ἀγαπᾷ καὶ ἐκεῖνος.

Μετὰ μίαν στιγμὴν ἀμφότερα τὰ παιδία ἦσαν ἐγκαθιδρυμένα ἐπὶ τῶν γονάτων τοῦ Ἰωάννου καὶ τον κατεπίεζον δι' ἐρωτήσεων:

— Εἶσθε ἀξιωματικός;

— Μάλιστα, εἶμαι ἀξιωματικός.

— Ποῦ;

— Εἰς τὸ πυροβολικόν.

— Εἰς τὸ πυροβολικόν... ἐκεῖ ποῦ ῥίπτουν τὰ κανόνια; . . . Ὦ! πόσο μ' ἀρέσει νἄκουα ἀπὸ κοντὰ ὅταν ῥίπτουν τὰ κανόνια!

— Θά μας πάρετε καμμιὰν ἡμέραν ὅταν θά τα ῥίξουν τὰ κανόνια, τί λέτε, θά μας πάρετε;

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ μὲν κυρία Σκὼτ συνδιελέγετο μετὰ τοῦ ἐφημερίου, ὁ δὲ Ἰωάννης ἀποκρινόμενος εἰς τὰς ἐρωτήσεις τῶν παιδίων παρετήρει τὴν κυρίαν Σκώτ, ἥτις ἐφόρει ἐσθῆτα ἐκ λευκῆς μουσελίνης, ἀλλ' ἡ μουσελίνη ἐξαφανίζετο ὑπὸ στοιβάδα πυκνὴν στολίδων ἐκ τριχάπτων· ἦτο δὲ ἡ ἐσθὴς ἀφθόνως ἀνοικτὴ περὶ τὸν τράχηλον σχηματίζουσα ἔμπροσθεν τετράγωνον, εἶχε τοὺς βραχίονας γυμνοὺς μέχρι ἀγκῶνος, εὐμεγέθη ἀνθοδέσμην ἐξ ἐρυθρῶν ῥόδων ἐν τῷ ἀνοίγματι τοῦ στήθους,

ρόδον ἐρυθρὸν προσηλωμένον ἐπὶ τῆς κόμης διὰ πόρπης ἀδαμαντίνης καὶ οὐδὲν πλέον.

Αἴφνης ἡ κυρία Σκὼτ παρατηρήσασα ὅτι ὁ Ἰωάννης κατείχετο στρατιωτικώτατα ὑπὸ τῶν δύο τέκνων της:

— Ὦ! ἀνεφώνησε, σᾶς ζητῶ συγγνώμην, κύριε! Ἄρυ! Μπέλλα!...

— Σᾶς παρακαλῶ, κυρία, ἀφήσατέ μού τα.

— Καὶ δὲν εἰξεύρετε πόσον λυποῦμαι διότι σᾶς κάμνω νὰ δειπνήσετε τόσον ἀργά! Ἀκόμα δὲν κατέβη ἡ ἀδελφή μου. Ἄ! νά την.

Εἰσῆλθεν ἡ Μπεττίνα. Τὸ αὐτὸ ἐκ μουσελίνης λευκῆς φόρεμα, ἡ αὐτὴ σωρεία τῶν τριχάπτων, τὰ αὐτὰ ἐρυθρὰ ρόδα, ἡ αὐτὴ χάρις, ἡ αὐτὴ καλλονὴ καὶ ἡ αὐτὴ φαιδρά, ἀξιέραστος καὶ εἰλικρινὴς ὑποδοχή.

— Εἶμαι δούλη σας, πάτερ Κωνστάντιε. Μ' ἐσυγχωρήσατε τὴν προχθεσινήν μου ἀδιακρισίαν;

Ἔπειτα δὲ στρεφομένη πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ ὀρέγουσα αὐτῷ τὴν χεῖρα:

— Καλημέρα, κύριε... κύριε... Νά τα! δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον τὸ ὄνομά σας... καὶ ὅμως μὲ φαίνεται ὅτι εἴμεθα παλαιοὶ φίλοι... κύριε;...

— Ἰωάννη Ῥαιναλδε.

— Ἰωάννη Ῥαιναλδε... μάλιστα. Καλημέρα, κύριε Ῥαιναλδε!... Ἀλλά, σᾶς δίδω τὴν εἴδησιν ἀπὸ τοῦδε εἰλικρινῶς ὅταν θὰ γείνωμεν ἐντελῶς παλαιοὶ φίλοι, μετὰ ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ ἡμέρας, θά σας λέγω ἁπλῶς κύριον Ἰωάννην... Πολὺ εὔμορφον ὄνομα εἶνε τὸ Ἰωάννης.

Ἦλθέ τις ἀναγγέλλων ὅτι τὸ δεῖπνον εἶν' ἕτοιμον, αἱ δὲ παιδαγωγοὶ προσελθοῦσαι παρέλαβον τὰ παιδία. Καὶ ἡ μὲν κυρία Σκὼτ ἔλαβε τὸν βραχίονα τοῦ ἐφημερίου, ἡ δὲ Μπεττίνα τὸν τοῦ Ἰωάννου... Καὶ μέχρι μὲν τῆς ἐμφανίσεως τῆς Μπεττίνας ὁ Ἰωάννης διενοεῖτο: «Εὔμορφοτέρα εἶνε ἡ κυρία Σκώτ!» ἀλλ' ὅτε ὅμως εἶδε τὴν μικρὰν χεῖρα τῆς Μπεττίνας εἰσδύουσαν ὑπὸ τὸν βραχίονά του, καὶ ἐκείνην στρέφουσαν πρὸς αὐτὸν τὸ ἐρασμιώτατον πρόσωπόν της ὁ Ἰωάννης διενοήθη: «Εὐμορφοτέρα εἶνε ἡ μὶς Πέρσιβαλ!» Ὅτε δὲ ἐκάθισε μεταξὺ τῶν δύο νεαρῶν ἀδελφῶν, ἐπανέπεσεν εἰς τὴν αὐτὴν καὶ προτέραν ἀμηχανίαν, οὕτως ὥστε παρατηρῶν πρὸς τὰ δεξιά, δεξιόθεν ἠσθάνετο ὅτι ἐκινδύνευε νὰ γείνῃ ἐρωτόληπτος, παρατηρῶν δὲ πρὸς τἀριστερὰ ἔβλεπεν ὅτι ὁ κίνδυνος παρευθὺς μετετίθετο καὶ μετέβαινε πρὸς τὰ ἀριστερά.

(Ἕπεται συνέχεια).

ΕΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΕΡΡΙΚΟΥ ΤΟΥ Δ'

Θηρεύων ποτὲ Ἑρρῖκος ὁ Δ' βασιλεὺς τῆς Γαλλίας καὶ ἀποχωρισθεὶς τῆς ἀκολουθίας του ἐπλανήθη εἰς τὸ δάσος, ἔνθα ἀπήντησε χωρικὸν καθήμενον ὑπό τι δένδρον.

— Τί κάμνεις αὐτοῦ; λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλεύς.

— Περιμένω νὰ περάσῃ ὁ βασιλέας γιὰ νὰ τὸν ἰδῶ.

— Ἂν θέλῃς νὰ καθήσῃς 'ς τὰ ὀπίσθια τοῦ ἀλόγου μου, θὰ σὲ 'πάγω ἐγὼ 'ς ἕνα μέρος ὅπου νὰ εἰμπορέσῃς νὰ τὸν ἰδῇς ὡραιότατα.

Ὁ χωρικὸς ἱππεύει, καθ' ὁδὸν δὲ ἐρωτᾷ τὸν συναναβάτην του πῶς εἰμπορεῖ νὰ διακρίνῃ τὸν βασιλέα.

— Θὰ παρατηρήσῃς ἐκεῖνον ποὺ θὰ φορῇ τὸ καπέλλο του, ὅταν ὅλοι οἱ ἄλλοι θὰ 'βγάλουν τὰ 'δικά τους.

Μετά τινας στιγμὰς ὁ βασιλεὺς ἀνευρίσκει τὴν ἀκολουθίαν του, ὅλοι δὲ οἱ αὐλικοὶ ἀποκαλύπτονται ἵνα τὸν χαιρετίσωσιν.

— Ἔ, λοιπόν! λέγει πρὸς τὸν χωρικόν, ποῖος εἶνε ὁ βασιλιᾶς;

— Μὰ τὴν ζωή μου, ἀποκρίνεται ὁ ἔξυπνος χωρικός, ἢ τουλόγου σου πρέπει νὰ εἶσαι ἢ ἐγώ, γιατὶ ἀπ' ὅλους ἐδῶ μόνο ἡμεῖς οἱ δυὸ εἴμαστε μὲ τὸ καπέλλο 'ς τὸ κεφάλι.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τὸ ἀκόλουθον λίαν χαρακτηριστικὸν ἀνέκδοτον διηγοῦνται περὶ τοῦ κ. Δ*, ἀνδρὸς εἰς ἄκρον φιλανθρώπου.

Εἶχε μεταβῇ παρά τινι τῶν πλουσίων ἵνα τοῦ ζητήσῃ συνδρομὴν ὑπὲρ πτωχῆς τινος καὶ ἀναξιοπαθούσης οἰκογενείας· ἀλλ' ὁ πλούσιος, εἰς κακὴν ὥραν εὑρισκόμενος, τὸν ἀποπῆρε μὲ τρόπον προσβλητικόν.

— Κύριε, λέγει ἀξιοπρεπῶς ὁ Δ*, ἡ προσβολὴ εἶνε δι' ἐμένα. Τώρα διὰ τοὺς πτωχούς, σὲ παρακαλῶ.

***

Κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πόλεμον τῶν Ἀμερικανῶν εἰς τῶν στρατηγῶν αὐτῶν, ὀνόματι **Arnold**, προδώσας τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα ηὐτομόλησεν εἰς τοὺς Ἄγγλους καὶ διεκρίθη κατόπιν διὰ τὴν θηριώδη αὐτοῦ σκληρότητα. Τὰ ἀμερικανικὰ στρατεύματα κατέβαλλον πᾶσαν προσπάθειαν ἵνα τὸν συλλάβουν. Ἡμέραν δέ τινα, καθ' ἣν ὁ στρατηγὸς οὗτος ἐκινδύνευσε νὰ συλληφθῇ, ἠρώτησεν ἕνα τῶν αἰχμαλώτων τί θὰ τὸν ἔκαμνον οἱ συμπατριῶται του ἐὰν ἔπιπτεν εἰς χεῖρας αὐτῶν. — Ἠθέλαμεν, ἀπεκρίθη ὁ στρατιώτης, χωρίσει πρῶτον ἀπὸ τὸ σῶμά σου τὸν πόδα, ὁ ὁποῖος ἐπληγώθη ὅτε ὑπηρέτεις τὴν πατρίδα, καὶ κατόπιν θὰ ἀπηγχονίζαμεν τὸ λοιπόν.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ὅπως τὸν σίδηρον κατατρώγει ἡ σκωρία, οὕτω τὸν κακὸν ὁ φθόνος.

ΑΘΗΝΗΣΙ — ΤΥΠΟΙΣ «ΚΟΡΙΝΝΗΣ» ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ